

యెహోషువ గ్రంథము

మొదటి పాఠము

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క పరిచయము

Manuscript

thirdmill

Biblical Education. For the World. For Free.

© 2021 థర్డ్ మిలీనియం మినిస్ట్రీస్

సర్వహక్కులు ప్రచురణకర్తలవే. ఈ ప్రచురణలోని ఏ భాగమైనను ఏ రూపములోనైనను లేదా ఏ సాధనము ద్వారానైనను ప్రచురణకర్తలైన థర్డ్ మిలీనియం మినిస్ట్రీస్, ఐఎన్సీ, 316 లైవ్ ఓక్స్ బిఎల్విడి, కాసిల్ బెర్రీ, ప్లోరిడా 32707, నుండి వ్రాతపూర్వకమైన అనుమతి పొందకుండా పునఃసమీక్షలో క్లుప్తంగా ఉల్లేఖింపబడుట, వ్యాఖ్యానించుట, లేదా పాండిత్యము సంపాదించు ఉద్దేశం కొరకు మినహా పునఃముద్రించకూడదు.

మరొక విధంగా సుచింపబడితే తప్ప ఇందులోని లేఖన ఉల్లేఖనములన్నియు తెలుగు OV వెర్షన్ నుండి తీసికొనబడినవి. కాపీరైట్ © ది బైబిల్ సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియా.

థర్డ్ మిలీనియం మినిస్ట్రీస్

1997లో స్థాపించబడిన థర్డ్ మిలీనియం మినిస్ట్రీస్ ఒక లాభాపేక్షలేని ఇవాంజెలికల్ క్రైస్తవ పరిచర్యగా లోకమునకు ఉచితముగా బైబిలు సంబంధమైన విద్యను అందించుటకు ప్రతిష్ఠింపబడింది.

బైబిలు విద్య. లోకము కొరకు. ఉచితముగా.

ప్రపంచవ్యాప్తముగా పరిచర్య కొరకు తగిన తర్ఫీదులేని కొన్ని వందల వేల మంది క్రైస్తవ నాయకులకు ఉచిత క్రైస్తవ విద్యను అందించుట మా లక్ష్యమైయున్నది. ఆంగ్లము, అరబిక్, మాండరిన్, రష్యన్, మరియు స్పానిష్ భాషలలో సాటిలేని మల్టీమీడియా సెమినారిని సిద్ధపరచి, విశ్వవ్యాప్తముగా పంచిపెట్టుట ద్వారా మేము ఈ లక్ష్యమును చేధించుచున్నాము. మా పరిచర్య భాగస్వాముల ద్వారా మా పాఠ్యాంశములు ఒక డజను కంటే ఎక్కువ భాషలలో ప్రస్తుతము అనువదించబడుచున్నాయి. ఈ పాఠ్యాంశములలో చిత్రములతో కూడిన వీడియోలు, ముద్రించబడిన ఉపదేశములు, మరియు ఇంటర్నెట్ వనరులు ఉన్నాయి. పాటశాలలు, సమూహములు, మరియు వ్యక్తులు ఆన్లైన్ లో మరియు అధ్యయనము చేయు సమాజములలో ఉపయోగించుటకు అనుగుణంగా ఇవి రూపొందించబడినవి.

అనేక సంవత్సరాలుగా, అవార్డులు సంపాదించిన అత్యుత్తమమైన విషయములు మరియు నాణ్యతగల మల్టీమీడియా పాఠములను ఉత్పత్తి చేయుటకు తగుమాత్రపు ఖర్చుతో కూడిన పద్ధతిని మేము అభివృద్ధి చేశాము. మా రచయితలు మరియు సంపాదకులు వేదాంతవిద్యలో తర్ఫీదు పొందిన విద్యావేత్తలు, మా అనువాదకులు వేదాంత ప్రావీణ్యతకలిగి తాము అనువదించు భాషలలో మాతృభాషా నైపుణ్యత కలిగియున్నవారు, మరియు మా పాఠములు లోకవ్యాప్తముగా అనేక సెమినారీలలో బోధించు వందలమంది గౌరవనీయులైన అధ్యాపకులు మరియు కాపరుల యొక్క మెళకువలను కలిగియున్నాయి. ఇంతేగాక, మా గ్రాఫిక్ డిజైనర్లు, ఉదాహరణలను ఇచ్చువారు, మరియు ప్రొడ్యూసర్లు అద్భుతమైన పరికరములను మరియు టెక్నిక్లను ఉపయోగించి ఉన్నతమైన ప్రమాణములతో పనిచేస్తారు.

మా డిస్ట్రిబ్యూషన్ లక్ష్యములను చేధించుటకు, సంఘములతో, సెమినారీలతో, బైబిల్ కళాశాలలతో, మిషనరీలతో, క్రైస్తవ బ్రాడ్కాస్టర్లతో, శాటిలైట్ టెలివిజన్ వారితో, మరియు ఇతర సంస్థలతో థర్డ్ మిలీనియం వ్యాపారాత్మక భాగస్వామ్యములను కలిగియున్నది. ఈ భాగస్వామ్యములు ఇప్పటికే లెక్కలేనన్ని వీడియో పాఠములను స్థానిక నయాకులు, కాపరులు, మరియు సెమినరీ విద్యార్థులకు పంచుటకు

కారణమైయ్యాయి. మా వెబ్సైటులు కూడా డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు మాధ్యమాలుగా ఉండి, మా పాఠములతో పాటుగా సహాయకరముగా ఉండుటకు అదనపు వనరులను కూడా అందించుచున్నవి. ఉదాహరణకు, మీ సొంత అధ్యయన సమాజమును ఆరంభించుటను గూర్చిన వనరులు.

థర్డ్ మిలీనియం IRS 501(c)(3) కార్పొరేషన్ గా గుర్తింపుపొందినది. మేము సంఘములు, సంస్థలు, వ్యాపారములు, మరియు ప్రజలు వ్యక్తిగతంగా ఇచ్చు టాక్స్-మినహాయింపైన కానుకల మీద ఆధారపడి పనిచేస్తాము. మా పరిచర్యలను గూర్చి అదనపు సమాచారము కొరకు మరియు మీరు మాతో కలసి పరిచర్య చేయు మార్గములను తెలుసుకొనుటకు, ఈ వెబ్సైటును దర్శించండి
<http://thirdmill.org>.

విషయ సూచిక

ఉపోద్ఘాతం	1
గ్రంథకర్తృత్వము మరియు తేది	1
సాంప్రదాయిక దృక్పథము	2
విమర్శనాత్మక దృక్పథములు	4
ఇవాంజెలికల్ దృక్పథములు	4
పురోగమనము	5
సమాప్తి	5
రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యము	9
విషయములు మరియు నిర్మాణము	9
విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట (1-12).....	10
గోత్రములు పొందిన స్వాస్థ్యములు (13-22).....	11
నిబంధనా విధేయత (23-24).....	11
వాస్తవిక అర్థము	12
విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట.....	14
గోత్రముల స్వాస్థ్యములు	18
నిబంధనా విధేయత.....	20
క్రైస్తవ అనువర్తనము	22
ఆరంభము	24
విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట.....	24
గోత్రముల స్వాస్థ్యములు	24
నిబంధనా విధేయత.....	25
కొనసాగింపు	25
విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట.....	25
గోత్రముల స్వాస్థ్యములు	26
నిబంధనా విధేయత.....	26
నెరవేర్పు	27
విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట.....	28
గోత్రముల స్వాస్థ్యములు	28
నిబంధనా విధేయత.....	28
ముగింపు	29

యెహోషువ గ్రంథము

మొదటి పాఠము

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క పరిచయము

ఉపోద్ఘాతం

వారి దేశము స్థాపించబడినప్పుడు జరిగిన ఘనమైన సంఘటనలను బట్టి ప్రపంచవ్యాప్తముగా ఉన్న ప్రజలు ఆనందించుట చాలా సాధారణమైన విషయము. అయితే తరువాత తరములు సవాళ్లను ఎదుర్కున్నప్పుడు, ఓటమిని, నిరాశను అనుభవించినప్పుడు అనేక సంవత్సరముల క్రితం జరిగిన సన్నివేశముల యొక్క ప్రాముఖ్యతను వారికి తెలియజేయుట చాలాసార్లు అవసరమవుతుంది. అనేక విధాలుగా, ఈ సామాన్య అనుభవము పాత నిబంధన పుస్తకమైన యెహోషువ గ్రంథములో ప్రతిబింబించబడింది. ఇశ్రాయేలీయులు తమ మాతృ దేశమైన కనానులోనికి ప్రవేశించినప్పుడు ఘనమైన కార్యములు జరిగాయి. అయితే తరువాత తరములవారు కష్టములను ఎదుర్కొనగా, ఆ సన్నివేశములు ఎంత ప్రాముఖ్యమైయున్నవో వారు మరలా నేర్చుకోవలసివచ్చింది.

యెహోషువ గ్రంథము అను మన పాఠ్యక్రమములో ఇది మొదటి పాఠము, మరియు దీనికి “యెహోషువ గ్రంథము యొక్క పరిచయం” అను శీర్షికనిచ్చాము. మనము చూడబోవుచున్నట్లు, యెహోషువ గ్రంథము పురాతన ఇశ్రాయేలు ప్రజలకు ఎంత అవసరమైయుండినదో మనము నేర్చుకున్నప్పుడు, అది నేడు మనకు ఏమి నేర్పించుచున్నదో చూచుటకు కూడా మనము సిద్ధపడియుండగలుగుతాము.

మన యెహోషువ గ్రంథ పరిచయము మూడు భాగములుగా విభాగించబడుతుంది. మొదటిగా, మనము దాని గ్రంథకర్తత్వమును మరియు తేదీని చూద్దాము. రెండవదిగా, దాని రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యము యొక్క అవలోకనమును పరిచయం చేద్దాము. మరియు మూడవదిగా, మన గ్రంథమునకు క్రైస్తవ అనువర్తనములను చేయుచుండగా మన మనస్సులో ఉంచుకొనవలసిన కొన్ని విశాలమైన పరిగణలను చూద్దాము. యెహోషువ గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీని చూస్తూ ఆరంభిద్దాము.

గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీ

మనకు నిజమైన చారిత్రక నివేదికలను ఇచ్చుటకుగాను పరిశుద్ధాత్ముడు యెహోషువ గ్రంథమును ప్రేరేపించాడు. అయితే వారు ఇచ్చిన చారిత్రక నివేదికలను రూపుదిద్దుటకుగాను పరిశుద్ధాత్ముడు లేఖనముల మానవ రచయితల యొక్క దృక్పథములను మరియు ఉద్దేశ్యములను ఉపయోగించుకున్నాడు అని కూడా మనము గుర్తుంచుకోవాలి. కాబట్టి, బైబిలులోని ఇతర భాగముల వలెనే, మానవ రచయిత మరియు అతడు జీవించిన కాలములను గూర్చి మనము ఎంత ఎక్కువగా తెలుసుకుంటే, అంత చక్కగా మనము యెహోషువ గ్రంథమును అర్థము చేసుకోగలుగుతాము.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీకి సంబంధించిన మూడు దృష్టికోణాలను మనము క్లుప్తంగా వివరిద్దాము: మొదటిగా, సాంప్రదాయిక దృక్పథములు; రెండవదిగా, ఆధునిక విమర్శనాత్మక దృక్పథములు; మరియు, మూడవదిగా, ఈ పాఠంలో మనలను మార్గనిర్దేశనము చేయు కొన్ని సామాన్యమైన ఇవాంజెలికల్ దృక్పథములను చూద్దాము. ముందుగా ఈ గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీని గూర్చి పురాతన, సాంప్రదాయిక దృక్పథములను చూద్దాము.

సాంప్రదాయిక దృక్పథము

యెహోషువ గ్రంథము అనామధేయముగా ఉన్నది. ఈ గ్రంథము యొక్క అంతిమ సంపాదకుడు లేక రచయిత ఎవరు అను విషయమును గూర్చి స్వయంగా ఈ గ్రంథము, లేక మిగిలిన లేఖనము ఏ విషయమును తెలుపుటలేదు. నేడు మన ఆధునిక బైబిల్లో కనిపించు “యెహోషువ గ్రంథము” అనే పేరు ఈ పుస్తకము వ్రాయబడిన తరువాత చాలా కాలానికి జోడించబడింది. అయితే ఈ విషయములను గూర్చి పురాతన యూదుల మరియు క్రైస్తవుల దోరణులు తాల్ముడ్ లో వ్యక్తపరచబడిన రాబ్బాయిల యొక్క దృష్టికోణములలో చక్కగా క్రోడీకరించబడినవి.

ట్రాక్టట్ బాబా బత్ 15 అని పిలువబడు తాల్ముడ్ లోని భాగములో ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలు మరియు జవాబుల క్రమములో, మనము ఇలా చదువుతాము:

యెహోషువ తన గ్రంథమును వ్రాశాడని [నీవంటావు]. అయితే “నూను కుమారుడును యెహోవా దాసుడునైన యెహోషువ మృతినొందెను” అని వ్రాయబడిలేదా? — దానిని ఎలియాజరు పూర్తి చేశాడు. అయితే “అహారోను కుమారుడైన ఎలియాజరు మృతినొందెను” అని కూడా అక్కడ వ్రాయబడియున్నది. దానిని ఫీనెహోసు పూర్తి చేశాడు.

ఇక్కడ మనము చూచుచున్నట్లు, మన గ్రంథములోని ఎక్కువ శాతమునకు యెహోషువయే రచయితగా ఉన్నాడని ప్రఖ్యాతిగాంచిన రాబ్బాయిలు గుర్తించారు. అయితే యెహోషువ గ్రంథములోని కొన్ని భాగములను యెహోషువ మరణము తరువాత వ్రాయవలసియుండెను అని కూడా వారు గుర్తించారు. 24:29లో యెహోషువ యొక్క మరణమును గూర్చిన వృత్తాంతమును, ప్రధాన యాజకుడైన ఎలియాజరు వ్రాశాడని వారు చెప్పారు. మరియు 24:33లో ఉన్న ఎలియాజరు మరణమును గూర్చిన వృత్తాంతమును ఎలియాజరు కుమారుడైన ఫీనెహోసు వ్రాశాడని వారు చెప్పారు. ఈ సాంప్రదాయిక దృష్టికోణము నుండి, యెహోషువ గ్రంథము ఆ గ్రంథములోని సన్నివేశములు జరిగిన వెంటనే చాలా త్వరగా వ్రాయబడింది.

వాస్తవానికి, తాల్ముడ్ బోధించు కొన్ని విషయములకు మద్దతునిచ్చుటకు చాలా తక్కువ ఆధారములు ఉన్నాయి. అయితే బైబిలులోని ఈ గ్రంథమును వ్రాయుటలో యెహోషువ, ఎలియాజరు మరియు ఫీనెహోసు ముఖ్య భూమికను పోషించారు అను సాధ్యతను మాత్రం మనము పూర్తిగా తిరస్కరించలేము. ఇశ్రాయేలు యొక్క ఆదిమ చారిత్రక నివేదికలను భద్రపరచుటలో యెహోషువ

పాలుపంచుకున్నాడని నిర్గమకాండము 17:14లోనే మనము నేర్చుకుంటాము. అంతేగాక, యెహోషువ 8:32 మరియు 24:26లో ఆచారములలో ఉపయోగించుటకు అవసరమగు దేవుని ధర్మశాస్త్రము యొక్క రచనలో యెహోషువ పాలుపంచుకున్నాడు. ఇదే విధముగా, ఎలియాజరు మరియు అతని కుమారుడైన ఫీనెహాసు వంటి యాజకులు మరియు లేవీయులు లేఖనములను భద్రము చేయుటలో మరియు బోధించుటలో ప్రాముఖ్యమైన పాత్రలను పోషించారు.

యెహోషువ గ్రంథ రచయిత తన గ్రంథమును సంకలనం చేయుచుండగా పలు విధములైన వ్రాతపూర్వక మూలముల మీద ఆధారపడ్డాడని తరువాత మనము చూడబోతున్నాము. మరియు యెహోషువ, ఎలియాజరు, ఫీనెహాసు మరియు అలాంటివారు పరోక్షముగా ఈ మూలములను సిద్ధపరచుటలో కృషిచేసియుండవచ్చు.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క రచనను గూర్చి అది మనకు కొన్ని ఆధారములను ఇస్తుంది. 18వ అధ్యాయములో తమ వంతు భూమిని పొందుకొనని ఏడు గోత్రములను గూర్చి వ్రాయబడియుంది, మరియు వారు దీనిని గూర్చి యెహోషువతో మాట్లాడారు, కాబట్టి ఆ గోత్రములలోని పురుషులు భూమిలోనికి వెళ్లి ఆ ప్రాంతము ఏ విధముగా ఉన్నదో ఒక నివేదికను తెమ్మని పంపాడు మరియు వారు తమ నివేదికను తెచ్చారు. అయితే 18-20 అధ్యాయములలో కనిపించు వర్ణనలో వారు ఈ గోత్రములకు భూమి కేటాయించబడింది అని మాట్లాడుచున్నప్పుడు, అది వారు స్వాధీనము చేసుకొనిన పట్టణములను గూర్చి మరియు భూమి యొక్క సరిహద్దులను గూర్చి మాట్లాడుతుంది అని నా ఆలోచన. కాబట్టి, పురుషులు పంపబడి, ఆ ప్రాంతమును గూర్చిన వివరణతో తిరిగివచ్చిన నివేదిక ఆరంభ రచనలలో భాగమైయుండవచ్చు... యెహోషువ ధర్మశాస్త్ర గ్రంథములో లిఖించాడు అని 24వ అధ్యాయము చెబుతుంది, మరియు దానిలో కనీసం ఆ కాలమందు అతడు ఇశ్రాయేలు పిల్లలతో చేయుచుండిన నిబంధన చేర్చబడియున్నది. మరియు ఇది మోషే వ్రాసిన ధర్మశాస్త్ర గ్రంథమే అయ్యుండవచ్చు, ఎందుకంటే మందిరములో పవిత్రమైన నిధివలె మోషే యొక్క రచనలు యెహోవా ఎదుట ఉంచిన విధముగానే యెహోషువ దీనిని యెహోవా ఎదుట ఉంచుతాడు — అతడు దానిని వ్రాస్తాడు; మరియు దానిని యెహోవా ఎదుట ఉంచుతాడు. కాబట్టి, యెహోషువ గ్రంథములోని ఈ భాగము కూడా యెహోషువ గ్రంథములో స్పష్టముగా ప్రస్తావించబడింది. మన ఎదుట భూమిని గూర్చిన వివరణ ఉన్నది అను మాట వాస్తవమే, మరియు యెహోషువ యొక్క అంత్య దినములలో స్థాపించబడిన నిబంధనను గూర్చిన కథనము కూడా ఉన్నది, కాబట్టి యుద్ధములను గూర్చిన వివరములను ఇచ్చు ఇతర నివేదికలు కూడా పలు కారణములను బట్టి మరియు ఉద్దేశ్యముల కొరకు యెహోషువ ద్వారా ముందుగానే వ్రాయబడినవి అని చెప్పుట సమంజసమే అవుతుంది.

— డా. చిప్ మెక్ డేనియల్

యెహోషువ యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీని గుర్తించిన ఈ సాంప్రదాయిక దృక్పథములను దృష్టిలో ఉంచుకొని, ఆధునిక విమర్శనాత్మక దృక్పథములను — అనగా లేఖనముల యొక్క సంపూర్ణ అధికారమును తిరస్కరించు ఆధునిక పండితులు సాధారణముగా కలిగియున్న దృష్టికోణములను — ఇప్పుడు పరిశీలన చేద్దాము.

విమర్శనాత్మక దృక్పథములు

యెహోషువ గ్రంథము మీద అత్యంత ఆధునిక విమర్శనాత్మక పండితులు 1943లో మార్టిన్ నార్త్ ద్వారా వ్రాయబడిన *ది డ్యూటీరోనామిస్టిక్ హిస్టరీ* అను పుస్తకము ద్వారా బహుగా ప్రభావితము చేయబడ్డారు. క్లుప్తంగా, నార్త్ ఆలోచన ప్రకారం ద్వితీయోపదేశకాండము, యెహోషువ, న్యాయాధిపతులు, సమూయేలు మరియు రాజుల గ్రంథములను “ది డ్యూటీరోనామిస్ట్” అను పేరుగల వ్యక్తి బబులోను చెర కాలములో వ్రాశాడు, మరియు ఈ దృక్కోణము ప్రకారం ద్వితీయోపదేశకాండముతో సహా ద్వితీయోపదేశ చరిత్ర అంతా బబులోను చెర కాలములో వ్రాయబడిన పలు మూలములలో నుండి సంకలనం చేయబడింది. ఉత్తర మరియు దక్షిణ రాజ్యములకు కలిగిన ఓటమి మరియు చెర అను తీర్పునకు ఇశ్రాయేలు యొగ్గమైనదే అని కనుపరచుట ఈ గ్రంథముల యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యమైయున్నది.

దశాబ్దములు తరబడి, విమర్శనాత్మక వ్యాఖ్యనకర్తలలో ఎక్కువమంది నార్త్ యొక్క కేంద్ర దృక్పథములను, ముఖ్యముగా బబులోను చెర కాలమునకు గ్రంథము యొక్క తేదీని ఆపాదించుటను ఉద్ఘాటించారు. అయినను, పాత నిబంధనలోని ఈ భాగములో ఉన్న వ్యక్తిగత పుస్తకముల యొక్క విశేషమైన వేదాంతశాస్త్ర దృక్పథములను గుర్తించుటలో నార్త్ విఫలమైయ్యాడు అని అనేకమంది విమర్శనాత్మక పండితులు సరిగానే వాదించారు. మరియు ఈ గ్రంథములలో కనిపించు భావార్థకమైన, నిరీక్షణతో కూడిన దృక్పథములను నార్త్ నిర్లక్ష్యం చేశాడు అని కూడా వారు వాదించారు.

మన గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీకి సంబంధించిన సాంప్రదాయిక మరియు విమర్శనాత్మక దృక్పథములను చూశాము కాబట్టి, ఇప్పుడు కొన్ని ఆధునిక ఇవాంజెలికల్ దృక్పథములను — అనగా లేఖనము యొక్క సంపూర్ణ అధికారమును ఉద్ఘాటించు పండితులు కలిగియున్న దృక్పథములు — పరిగణిద్దాము. ఈ పాఠములన్నిటిలో మనము యెహోషువ గ్రంథమును చూచు విధానము మీద ఈ దృక్కోణములు ప్రభావము చూపుతాయి.

ఇవాంజెలికల్ దృక్పథములు

మనము ఇంతకు ముందే గుర్తించినట్లు, యెహోషువ గ్రంథము అనామధేయముగా ఉన్నది. ఫలితంగా, దాని కర్తృత్వము మరియు తేదీని గూర్చి ఇవాంజెలికల్ క్రైస్తవులు అనేక భిన్నమైన దృక్పథములను కలిగియుండిరి. అయినను, రెండు పరిశీలనలను చేయుట సహాయకరముగా ఉంటుంది. మొదటిగా, ఈ గ్రంథము యొక్క కూర్పుకు సంబంధించిన పురోగమనమును మనము చూద్దాము. మరియు రెండవదిగా, ఇది పూర్తి చేయబడిన సాధ్యమైన తేదీల శ్రేణిని విశదీకరిద్దాము. ముందుగా యెహోషువ గ్రంథము యొక్క కూర్పుకు సంబంధించిన పురోగమనమును చూద్దాము.

పురోగమనము

మన గ్రంథము యొక్క పురోగమనమును గూర్చి మనము మాట్లాడునప్పుడు, ఇతర పాత నిబంధన రచయితల వలెనే, యెహోషువ గ్రంథ రచయిత తన చరిత్రను డి నోవో, లేక ఆరంభము నుండి వ్రాయలేదు అని మనము మనస్సులో ఉంచుకుంటాము. బదులుగా, అతడు తన గ్రంథమును రూపొందించుచుండగా పలు లిఖిత మూలముల నుండి సంకలనం చేశాడు. మనము ఇంతకు ముందే చూసినట్లు, తాల్ముడ్ మరియు విమర్శనాత్మక వ్యాఖ్యానకర్తలు చెప్పినట్లు, మన గ్రంథము ఒక విధమైన కూర్పుకు సంబంధించిన పురోగమనమును ప్రతిబింబిస్తుంది. మరియు, చాలా వరకు, ఇవాంజెలికల్ క్రైస్తవులు కూడా మన రచయిత ఉపయోగించిన మూలములను గుర్తిస్తారు.

ఇది నిజమైయున్నదని కొంత వరకు మనము నిశ్చయతతో చెప్పవచ్చు, ఎందుకంటే 10:13లో, మన రచయిత సూటిగా యాషారు గ్రంథమును — లేక కాగితపుచుట్టను — గూర్చి ప్రస్తావించాడు. ఈ గ్రంథమును గూర్చి మనకు ఎక్కువగా తెలియదు, కాని స్పష్టముగా రచయితకు మరియు వాస్తవిక శ్రోతలకు దీనిని గూర్చి తెలుసు. అంతేగాక, ఈ పాఠ్యక్రమము అంతటిలో మనము చూడబోవుచున్నట్లు, తరచుగా మన రచయిత పంచగ్రంథములోని భాగములను మరియు బైబిలేతర గ్రంథములలోని భాగములను దీనిలో చేర్చాడు. చాలావరకు ఉపయోగించుకొన్న మనము ఈ గుర్తుతెలియని మూలములను పునర్నిర్మించలేము. అయితే యాషారు గ్రంథము వంటి మునుపటి మూలములను మన రచయిత ఉపయోగించాడు అని తెలుసుకొనుట, అతని గ్రంథము కొన్నిసార్లు పునరావృతమైనట్లు మరియు కొన్నిసార్లు పొంతనలేనట్లు ఎందుకు ఉన్నదో అర్థము చేసుకొనుటలో మనకు సహాయం చేస్తుంది.

మునుపటి మూలములను ఉపయోగించుట మన గ్రంథము యొక్క అంతిమ స్థితి యొక్క తేదీని గుర్తించునప్పుడు మనము చేయు సామాన్యమైన తప్పిదమును నివారించుటలో సహాయపడుతుంది. కనీసం పదిహేను సందర్భములలో, ఒక పరిస్థితి లేక విషయము “నేటివరకు” ఉన్నది అని యెహోషువ గ్రంథము చెబుతుంది. స్వాభావికముగా, “నేటివరకు” అను పదము రచయిత యొక్క కాలమును సూచిస్తుంది అని ఆలోచనచేయుట చాలా సులభమైన పని. అయితే, 1 రాజులు 8:8 వంటి చోట్ల స్పష్టమగుచున్నట్లు, “నేటివరకు” అను పదము వాస్తవానికి మునుపటి మూలముల దినములను సూచిస్తూ ఉండవచ్చు.

యెహోషువ గ్రంథములో కొంత వరకు కూర్పుకు సంబంధించిన పురోగమనము జరిగింది అని ఇవాంజెలికల్ క్రైస్తవులు సాధారణంగా సమ్మతించునప్పటికీ, ఈ గ్రంథము ఎప్పుడు ముగించబడింది? అను ప్రశ్నకు జవాబు లేకుండా మనముంటాము. నేడు బైబిలులో ఉన్న విధముగా అది ఎప్పుడు కూర్పు చేయబడినది?

సమాప్తి

అనేక ఇతర పాత నిబంధన గ్రంథముల వలెనే, మన రచయిత యెహోషువ గ్రంథమును దాని యొక్క అంతిమ స్థితిలోనికి ఎప్పుడు తీసుకొని వచ్చాడో మనము ఖచ్చితముగా గుర్తించలేము. ఈ రుజువు సాధ్యమైన ఆరంభ మరియు చివరి తేదీల యొక్క సాధ్యతల అవధిని గుర్తించుటకు మాత్రమే మనకు అనుమతి ఇస్తుంది. అయినను, ఈ పాఠములలో మనము చూడబోవుచున్నట్లు, ఈ సంపూర్ణ సాధ్యతల శ్రేణిని మనము మనస్సులో ఉంచుకొనినప్పుడు, మన రచయిత తన వాస్తవిక శ్రోతలను

ప్రభావితము చేయుటకు తన గ్రంథమును రూపించిన విధానమును గూర్చి మనము అనేక మెళకువలను పొందుకుంటాము.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క సమాప్తికి సంబంధించిన ఈ కాలము యొక్క శ్రేణిని మనము రెండు దశలలో చూద్దాము. మొదటిగా, ఈ గ్రంథము యొక్క సమాప్తికి సాధ్యమైన చివరి తేదీని మనము పరిగణిద్దాము. మరియు రెండవదిగా, సాధ్యమైన ఆరంభ తేదీని మనము పరీక్షిద్దాము. యెహోషువ గ్రంథము వ్రాయబడిన చివరి తేదీని చూస్తూ ఆరంభిద్దాము.

గ్రంథము వెలుపలకు చూచుట యెహోషువ గ్రంథము యొక్క చివరి కూర్పుకు సాధ్యమైన చివరి తేదీని నిర్ధారించుటకు ఉత్తమమైన మార్గములలో ఒకటియున్నది. అనేకమంది పండితులు నేడు ఇశ్రాయేలు యొక్క ప్రాథమిక చరిత్ర — అనగా రూతు గ్రంథము మినహా ఆదికాండము నుండి రాజుల గ్రంథము వరకు కొనసాగు చరిత్ర — అను పిలచుదానికి మన రచయిత ఉద్దేశపూర్వకముగా సహాయము చేశాడు అనుటకు మంచి ఆధారము ఉన్నది. ఈ గ్రంథములు ఒకదాని తరువాత ఒకటి ముడిపడియున్న గొలుసుల వలె ఒక కాలక్రమమును సృష్టిస్తాయి కాబట్టి ఈ దృక్కోణము ప్రాముఖ్యమైయున్నది.

దీనిని గూర్చి ఈ విధంగా ఆలోచించండి: పంచగ్రంథము మోషే దినములలో వ్రాయబడినది మరియు ఈ చారిత్రక “పెద్ద గొలుసు”లో మొదటి ఐదు గొలుసులను కలిగియున్నది. ఆదికాండము సృష్టితో ఆరంభమై, యోసేపు మరియు అతని సహోదరులు ఐగుప్తుకు చేరుటతో ముగుస్తుంది. నిర్గమకాండము యోసేపు మరణముతో ఆరంభమై సీనాయి పర్వతము యొద్ద మోషే మరియు ఇశ్రాయేలు చేరుకొనుటతో ముగింపబడుట ద్వారా కాలక్రమమును అనుసరిస్తుంది కాబట్టి అది ఆదికాండము యొక్క ఉనికిని అంగీకరించింది. సీనాయి పర్వతము యొద్ద జరిగిన సన్నివేశములను గూర్చి నివేదించుట ద్వారా లేవీయకాండము మనలను మరింత ముందుకు తీసుకొని వెళ్తుంది. సీనాయి పర్వతము నుండి మోయాబు మైదానముల వరకు ఇశ్రాయేలీయులు చేసిన ప్రయాణముల యొక్క నివేదికను సంఖ్యాకాండము ఇస్తుంది. మరియు ద్వితీయోపదేశకాండము మోయాబు మైదానములలో మోషే ఇచ్చిన ఉపన్యాసము మరియు మోషే మరణముతో పంచగ్రంథమును ముగిస్తుంది.

ఇదే విధముగా, యెహోషువ గ్రంథము ప్రాథమిక చరిత్రలోని తరువాత ద్వితీయోపదేశ భాగమునకు — అనగా ద్వితీయోపదేశకాండము యొక్క వేదాంతశాస్త్ర దృక్పథముల మీద ఎక్కువగా ఆధారపడియున్న భాగమునకు — మొదటి గొలుసుగా ఉన్నది. యెహోషువ గ్రంథ రచయిత మోషే యొక్క మరణముతో ఆరంభించి యెహోషువ మరణము వరకు కొనసాగాడు. న్యాయాధిపతుల గ్రంథము యెహోషువ గ్రంథము ముగించిన చోటు నుండి ఇశ్రాయేలు యొక్క చరిత్రను ఆరంభిస్తుంది. సమూయేలు గ్రంథము ఇశ్రాయేలు యొక్క చివరి న్యాయాధిపతియైన సమూయేలు యొక్క ఎదుగుదలతో ఆరంభమై దావీదు పరిపాలనతో ముగించబడుతుంది. మరియు రాజుల గ్రంథములు దావీదు యొక్క మరణముతో ఆరంభమై, బబులోను చెరతో ముగించబడుట ద్వారా ప్రాథమిక చరిత్రలోని చివరి స్థాయిని కలిగియున్నది. ఈ భావనలో, రాజుల గ్రంథము ద్వితీయోపదేశ చరిత్రలోని మునుపటి పుస్తకములన్నింటి నుండి వెలువడుతుంది. మరియు ఈ వాస్తవము యెహోషువ గ్రంథము వ్రాయుట ముగించబడిన చివరి తేదీని గూర్చి ఒక ప్రాముఖ్యమైన విషయమును మనకు తెలియజేస్తుంది: అది రాజుల గ్రంథము వ్రాయబడుట ముగించబడక మునుపే వ్రాయబడియుండాలి.

ఈ పరిశీలన సహాయకరముగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే రాజుల గ్రంథము వ్రాయబడిన కాలమును గూర్చి మనకు అనేక విషయములు తెలుసు. రాజుల గ్రంథములో వ్రాయబడిన చివరి నివేదిక 2 రాజులు 25:27-30లో కనబడుతుంది. ఇక్కడ క్రీ.పూ. 561లో దావీదు రాజవంశ వారసుడైన యెహోయాకీను బబులోను చెరసాలలో నుండి విడుదల పొందాడు అని మనము నేర్చుకుంటాము. ఈ కారణము చేత, రాజుల గ్రంథము ఈ తేదీకి ముందు పూర్తి చేయబడలేదు అను నిశ్చయతను మనము కలిగియుండవచ్చు. అంతేగాక, క్రీ.పూ. 538లో ఇశ్రాయేలు చెర నుండి విడుదల చేయబడిన ప్రాముఖ్యమైన విషయమును రాజుల గ్రంథము నివేదించదు. ఇశ్రాయేలు చెర నుండి విడుదల చేయబడుట రాజుల గ్రంథము వ్రాయబడిన కాలము నాటికి జరిగియుంటే రాజుల గ్రంథ రచయిత దీనిని గూర్చి ప్రస్తావించకపోవుటను గూర్చి మనము ఊహించలేము. కాబట్టి, ఇశ్రాయేలు యొక్క ప్రాథమిక చరిత్ర యొక్క క్రమము ప్రకారం, యెహోషువ గ్రంథము వ్రాయబడుట ముగించబడిన చివరి తేదీ బబులోను చెర కాలము అయ్యుండవచ్చు.

ఈ చివరి తేదీని మనస్సులో ఉంచుకొని, మరొక దిశను మనము అన్వేషించాలి. యెహోషువ గ్రంథము పూర్తి చేయబడిన ఆరంభ తేదీ ఏదైయుండవచ్చు? యెహోషువ గ్రంథము దాని యొక్క ఆఖరు రూపమును దాల్చిన ఆరంభ కాలము, యెహోషువ మరణించిన తరువాత ఒక తరమునకు న్యాయాధిపతుల కాలమైయున్నదని చూచుట అంత కష్టమేమీ కాదు. ఇంచుమించు తన గ్రంథము యొక్క ముగింపులో 24:31లో మన రచయిత వ్రాసిన విషయములను పరిగణించండి:

యెహోషువ దినములన్నిటను యెహోషువ తరువాత ఇంక బ్రతికి యెహోవా ఇశ్రాయేలీయులకొరకు చేసిన క్రియలన్నిటిని ఎరిగిన పెద్దల దినములన్నిటను ఇశ్రాయేలీయులు యెహోవాను సేవించుచు వచ్చిరి (యెహోషువ 24:31).

ఈ వాక్యభాగము “యెహోషువ తరువాత ఇంక బ్రతికి[న]... పెద్దలను” గూర్చి మాట్లాడుతున్న విషయమును గమనించండి. ఇదే విధముగా, “యెహోవా ఇశ్రాయేలీయుల కొరకు చేసిన క్రియలన్నిటిని ఎరిగిన”వారు తమ జీవిత కాలమంతా “యెహోవాను సేవించుచు వచ్చిరి” అని కూడా మనము చదువుతాము. ఇశ్రాయేలు యొక్క ఆత్మీయ స్థితిని గూర్చి ఈ విధంగా అనుకూలమైన రీతిలో విశ్లేషించుట మన రచయితను గూర్చి కొన్ని విషయములను తెలియజేస్తుంది. యెహోషువ మరణము తరువాత వచ్చిన తరమువారు దేవుని నమ్మకముగా సేవించలేదు అని అతనికి తెలిసేయుండవచ్చు — ఈ సత్యము న్యాయాధిపతుల గ్రంథములో తెలియజేయబడింది. కాబట్టి, మన గ్రంథము పూర్తి చేయబడుటకు సాధ్యమైన ఆరంభ తేదీ ఇశ్రాయేలు యొక్క న్యాయాధిపతుల కాలమైయున్నది అని ఈ వచనము సూచిస్తుంది.

న్యాయాధిపతుల కాలములో జరిగిన సన్నివేశములను గూర్చి యెహోషువ గ్రంథములోని ఇతర వాక్యభాగములు కూడా తెలియజేస్తాయి. ఉదాహరణకు, దాను గోత్రము వారు ఉత్తర దిక్కున ఉన్న నూతన ప్రదేశములోనికి వలస వెళ్లుటను యెహోషువ 19:47 ప్రస్తావిస్తుంది. న్యాయాధిపతులు 18:27-29 ప్రకారం, ఈ సన్నివేశము న్యాయాధిపతుల కాలములో జరిగింది. కాబట్టి, ఈ గ్రంథము సంకలనం చేయబడుటకు ఇది ఆరంభ తేదీ కావచ్చు అని మనము చెప్పవచ్చు.

ఇప్పుడు, అనేకమంది వ్యాఖ్యానకర్తలు రాజుల పరిపాలన కాలములోని తేదీని గూర్చి వాదించారు అని కూడా మనము ప్రస్తావించాలి. అనేక కారణముల చేత, అంతిమ కూర్పుకు ఇది సాధ్యమైన ఆరంభ తేదీ అని వారు నిర్ధారించారు కూడా. మరియు ఈ సాధ్యతను మనము త్రోసిపుచ్చలేము. ఈ దృక్పథమునకు ప్రాథమిక ఆధారము యెహోషువ 11:21లో కనబడుతుంది, అక్కడ మనము ఈ మాటలను చదువుతాము:

ఆ కాలమున యెహోషువ వచ్చి... యూదా మన్యములన్నిటిలోను
ఇశ్రాయేలీయుల మన్యప్రదేశములన్నిటిలోను ఉన్న అనాకీయులను నాశనము
చేసెను (యెహోషువ 11:21).

ఇక్కడ మనము చూస్తున్నట్లు, ఈ వచనము “యూదా మన్యములను” లేక దక్షిణ రాజ్యమును “ఇశ్రాయేలు మన్యప్రాంతములు” లేక ఉత్తర రాజ్యము నుండి వ్యత్యాసముగా చూపుతుంది.

యూదా మరియు ఇశ్రాయేలు మధ్య ఇక్కడ చూపబడిన వ్యత్యాసము క్రీ.పూ. 930లో ఇశ్రాయేలు రాజ్యము విభజించబడుటకు ముందు మన గ్రంథము వ్రాయబడియుండుట సాధ్యము కాదు అని సూచించునట్లు కొందరిని పురికొల్పింది. అయినప్పటికీ, సెప్టుజెంట్ — అనగా పాత నిబంధన యొక్క పురాతన గ్రీకు అనువాదము — యొక్క ఒక వెర్షన్ అయినా ఈ వ్యత్యాసమును చూపదు అని గమనించుట ప్రాముఖ్యమైయున్నది. మరియు హెబ్రీ లేక గ్రీకు వెర్షన్ల రెంటిలో దేనిని ఉత్తమమైన అధ్యయనముగా భావించవచ్చు అను విషయమును గూర్చి పండితులు అసమ్మతి తెలుపుతారు. కాబట్టి, యెహోషువ 11:21 రాజ్యము యొక్క విభజనను గూర్చి ప్రస్తావించుట సాధ్యమైనప్పటికీ, నిశ్చయత మాత్రం లేదు.

మనము ఈ ఆధారములన్నిటిని ఒక చోట చేర్చగలిగితే, యెహోషువ గ్రంథము కూర్పు చేయబడుటకు సాధ్యమైన ఆరంభ తేదీ న్యాయాధిపతుల కాలము కావచ్చు. అయితే తరువాత రాజుల కాలములో ఏదో ఒక తేదీ కూడా సాధ్యమే. మరియు బబులోను చెర కాలము అంత తరువాత తేదీ కూడా సాధ్యమే. మనము కాసేపట్లో చూడబోవుచున్నట్లు, ఈ సాధ్యతల యొక్క సంపూర్ణ శ్రేణిని గుర్తించుట ద్వారా యెహోషువ గ్రంథము రూపొందించబడుటకు కారణమైన విషయములను అర్థము చేసుకొనుటలో సహాయపడుతుంది.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీని గూర్చి మనము నేర్చుకున్న విషయములను మనస్సులో ఉంచుకొని, ఇప్పుడు మన రెండవ పరిచయ పరిగణన చూడవలసియున్నది: గ్రంథము యొక్క రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యము. యెహోషువ దినములను గూర్చి తాను ఇచ్చిన నివేదిక యొక్క రూపరచనను మన రచయిత ఎలా చేశాడు? మరియు అతడు దానిని ఈ విధంగా ఎందుకు రచించాడు?

రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యము

యెహోషువ వంటి బైబిలు చరిత్రకు సంబంధించిన పుస్తకమును మనము అధ్యయనం చేసిన ప్రతిసారి, ఎలాంటి తప్పిదములను పరిచయం చేయకుండా అవే చారిత్రక సన్నివేశములను చెప్పవచ్చని జ్ఞాపకము చేసుకొనుట చాలా ప్రాముఖ్యమైయున్నది. చారిత్రక సన్నివేశములను గూర్చి నివేదించు ప్రతి బైబిలు గ్రంథము కొన్ని ఉద్దేశ్యములను నెరవేర్చుట కొరకు మరియు దాని యొక్క వాస్తవిక శ్రేణిల కొరకు కొన్ని దృక్పథములను ఉద్ఘాటించుట కొరకు దాని నివేదికలను అమర్చుతుంది.

తరువాత పాఠములలో మనము ఈ విషయములను మరింత వివరముగా చూద్దాము, కాని ఈ సమయములో యెహోషువ గ్రంథము యొక్క రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యమును రెండు దశలలో చూద్దాము. మొదటిగా, మన గ్రంథము యొక్క ముఖ్యమైన విషయములు మరియు నిర్మాణమును, విస్తృతమైన అమరికను పరిచయం చేద్దాము. మరియు రెండవదిగా, దాని యొక్క వాస్తవిక అర్థమును, అనగా తన వాస్తవిక శ్రేణిల మీద మన రచయిత చూపాలని ప్రయత్నించిన ప్రభావమును గూర్చి మాట్లాడదాము. ముందుగా యెహోషువ గ్రంథము యొక్క విషయములు మరియు నిర్మాణమును చూద్దాము.

విషయములు మరియు నిర్మాణము

యెహోషువ గ్రంథములో అనేక రకముల సాహిత్యముగల ఇరవై-నాలుగు అధ్యాయములు ఉన్నాయి. దానిలో మనము కథనములను, నివేదికలను, ఉపన్యాసములను, మరియు అనేక మూలములలో నుండి వెలువడిన ప్రజలు మరియు స్థలముల యొక్క పట్టికలను కనుగొంటాము. ఇందు మూలముగా, వ్యాఖ్యానకర్తలు యెహోషువ గ్రంథము యొక్క నిర్మాణాత్మక వివరములను అనేక విధాలుగా సమీక్షించారు. అయితే విస్తృతమైన రీతిలో దీని యొక్క నిర్మాణము మరియు విషయములు కలసి ఎలా పని చేస్తాయో చూచుట అంత కష్టమైన పని ఏమికాదు.

బైబిలులో ఉన్న పలు గ్రంథములలోని సాహిత్య రకములను నిర్ధారించు లేక గుర్తించు అనేక విధానములను పాత నిబంధన పండితులు ఉపయోగించేవారు, కాని సామాన్యముగా, యెహోషువ గ్రంథములో మూడు ప్రధానమైన సాహిత్య రకములు ఉన్నాయి. దానిలో కథనములు లేక కథలు అని మనము పిలచునవి ఉన్నాయి, అనగా యెరికో యుద్ధమును గూర్చిన కథనముల వలె మనము అర్థము చేసుకొనే వృత్తాంతముల వంటివి. దానిలో సుదీర్ఘమైన పట్టికలు ఉన్నాయి, అనగా దేవుడు వారికి ఇచ్చిన విధముగా పలు గోత్రములు స్వాధీనము చేసుకున్న స్థలములకు సంబంధించిన భౌగోళిక పట్టికలు ఒకదాని తరువాత ఒకటి వరుసగా ఉన్నాయి. మరియు దానిలో ఉపన్యాసములు, లేక ఒక వ్యక్తి ఒక ప్రజల గుంపుకు ఇచ్చిన ఉపన్యాసముల భాగములు కూడా ఉన్నాయి. మరియు ఈ మూడు పెద్ద విభాగముల దృష్ట్యా మీరు ఆలోచన చేసినట్లయితే, అవి గ్రంథములోని మొదటి ప్రధాన విభాగము మరియు రెండవ ప్రధాన విభాగము మరియు మూడవ ప్రధాన

విభాగముతో అనుబంధము కలిగియున్నాయని మీరు చూడగలుగుతారు. మొదటిది ప్రధానముగా కథనమైయున్నది, రెండవది ప్రధానముగా భౌగోళిక పట్టికలు అయ్యున్నది, మరియు మూడవది ప్రధానముగా ఉపన్యాసములైయున్నది. అయితే ఈ విధంగా సమస్య ఎదురవుతుంది, అది ఏమిటంటే ఆ పెద్ద సాహిత్య విభాగములలోని ఇతర రెండు భాగములు కొన్నిసార్లు దూరినట్లు అనిపిస్తాయి... కాబట్టి, యెహోషువ గ్రంథములోని ఈ పలు భాగములను మరియు పలు సాహిత్య రకములను మనము చూచుచుండగా, వీటిని మనస్సులో ఉంచుకొనుట మరియు ముందుకు కొనసాగుచుండగా వీటిని గుర్తించగలుగుట చాలా ప్రాముఖ్యమైయున్నది. వ్యాఖ్యానకర్తలు, ముఖ్యముగా పాత నిబంధన యొక్క క్రొత్త వ్యాఖ్యానకర్తలు లేక క్రొత్త విద్యార్థులు కలిగియున్న సందిగ్ధతలలోని ముఖ్యమైన బిందువులలో ఒకటి ఏమిటంటే, వారు ఈ విభిన్నమైన సాహిత్య రకములను గుర్తించరు మరియు వాటితో వ్యవహరించవలసిన విధముగా వ్యవహరించరు. మరియు ఒకరు యెహోషువ గ్రంథమును చూచునట్లు మనము యెహోషువ గ్రంథమును చూచుచుండగా, ఈ విభిన్నమైన సాహిత్య రకములపై మరియు గ్రంథములోని పలు భాగములలో అవి మిళితము చేయబడిన విధానము మీద మీరు దృష్టిపెట్టని యెడల, అది గొప్ప సందిగ్ధతకు కారణమయ్యే అవకాశం ఉంది.

— డా. రిచర్డ్ ఎల్. ప్రాట్స్, జు.

క్షుప్తంగా, యెహోషువ గ్రంథములో మూడు ప్రధానమైన విభాగములు ఉన్నాయి. ప్రతి విభాగము కాలములో ఒక ప్రాముఖ్యమైన మార్పును సూచించు కథనముతో ఆరంభమవుతుంది. 1-12 అధ్యాయములలో ఉన్న మొదటి విభాగము ఇశ్రాయేలు కనాను ప్రాంతములను స్వాధీనము చేసుకొనుట ద్వారా సాధించిన విజయములు — అనగా కనానీయుల మీద యెహోషువ సాధించిన నిర్ణయాత్మక విజయములు — మీద దృష్టిపెడుతుంది. “మోషే మృతినొందిన తరువాత” దేవుడు యెహోషువకు ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు అను ఒక కాలక్రమ గమనికతో 1:1లో ఈ భాగము ఆరంభమవుతుంది.

విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట (1-12)

యెహోషువ కనాను దేశమును స్వాధీనము చేసుకొనిన కాలములో జరిగిన పలు సన్నివేశములను ఈ పన్నెండు అధ్యాయములు నివేదిస్తాయి. అవి ఇశ్రాయేలు యొద్దాను నదిని దాటి ఆరంభములో యెరికో మరియు హాయి పట్టణముల మీద సాధించిన జయములతో ఆరంభమవుతాయి. మరియు ఈ విజయముల తరువాత గెరిజీము పర్వతము మరియు ఏబాలు పర్వతముల యొద్ద నిబంధనను నూతనపరచు కార్యక్రమము జరిగింది. ఈ కథనము తరువాత వాగ్దాన భూమిలో దక్షిణ ప్రాంతములలో ఉన్నవారు ఏర్పరచిన కూటమికి విరోధముగా యెహోషువ చేసిన ఒక ప్రధానమైన యుద్ధము ఉన్నది. ఈ నివేదిక తరువాత ఉత్తర ప్రాంతములలో ఉన్నవారు ఏర్పరచిన కూటమికి విరోధముగా యెహోషువ చేసిన యుద్ధము ఉన్నది.

గోత్రములు పొందిన స్వాస్థ్యములు (13-22)

13-22 అధ్యాయములలో ఉన్న రెండవ భాగము, ఇశ్రాయేలులోని గోత్రములు పొందిన స్వాస్థ్యములను గూర్చి మాట్లాడుతుంది — ఇశ్రాయేలు గోత్రములకు విశేషమైన స్వాస్థ్యములను నియమించుచుండగా ఇశ్రాయేలు యొక్క ఐక్యత ఏ విధంగా స్థిరపరచబడింది. ఈ విభాగము 13:1లో “యెహోషువ బహు దినములు గడచిన వృద్ధుడుకాగా” అను కాలక్రమ కథనముతో ఆరంభమవుతుంది.

యెహోషువ గ్రంథములోని రెండవ ప్రధాన విభాగము దేవుడు యొర్దానుకు అవతల — అనగా యొర్దాను నదిని తూర్పు ప్రాంతములలో — మరియు యొర్దానుకు ఇవతల — అనగా యొర్దాను నదికి పశ్చిమ భాగములలో — ఇశ్రాయేలుకు ఇచ్చిన ప్రాంతముల యొక్క పరిమాణమును మొదటిగా స్థాపించింది. యొర్దాను నదికి అవతల స్థిరపడుటకు అనుమతిని పొందిన గోత్రములకు కేటాయించబడిన భూములను గూర్చి ఇది కొన్ని వివరములను ఇస్తుంది. మరియు యొర్దానుకు పశ్చిమ భాగమున దేవుడు యూదా, ఎఫ్రాయిము మరియు మనషేలకు విశాలమైన ప్రాంతములను ఇచ్చుటను మరియు ఇశ్రాయేలులోని ఇతర గోత్రములకు తక్కువ ప్రాంతములను ఇచ్చుటను గూర్చి కూడా ఇది తెలియజేస్తుంది. మరియు యొర్దానుకు అవతల మరియు యొర్దానుకు ఇవతల ఉన్న గోత్రములకు మధ్య సంఘర్షణ తలెత్తినప్పుడు, వారు దేవుని ప్రజలుగా జాతీయ ఐక్యతను ఏ విధంగా కలిగియుండిరో మనము నేర్చుకుంటాము.

నిబంధనా విధేయత (23-24)

23, 24 అధ్యాయములలో ఉన్న మూడవ ప్రధానమైన విభాగము ఇశ్రాయేలు యొక్క నిబంధనా విధేయత మీద దృష్టిపెడుతూ మన గ్రంథమును ముగిస్తుంది — దేవుని నిబంధనలోని షరతుల పట్ల ఇశ్రాయేలు చూపు విధేయత మరియు అవిధేయత వారి భవిష్యత్తును ఏవిధంగా రూపిస్తుంది. ఇది 23:1లో కాలమును గూర్చి మనకు సూచించు మరొక కథనముతో ఆరంభమవుతుంది. “అనేక దినములైన తరువాత యెహోషువ బహు సంవత్సరములుగల వృద్ధుడాయెను” అని మనము చదువుతాము. 14వ వచనములో యెహోషువ పలికిన, “ఇదిగో నేడు నేను సర్వలోకుల మార్గమున వెళ్లుచున్నాను” అను మాటల ద్వారా ఈ కాలక్రమ గమనిక పునరుద్ధాటించబడింది.

మన గ్రంథములోని ఈ చివరి రెండు అధ్యాయములు తన మరణము సమీపించుచున్నప్పుడు యెహోషువ సమకూర్చిన రెండు సభల మీద దృష్టి పెడతాయి. ఈ రెండు సభలలో మొదటిది, యెహోషువ దినములలోను మరియు తరువాత న్యాయాధిపతుల కాలములోను ప్రాముఖ్యమైన పాత్రను పోషించిన పరిశుద్ధ స్థలమైన పిలోహులో జరిగింది. మరియు కనాను దేశములో అబ్రాహాము మొదటి బలిపీఠమును నిర్మించిన స్థలమైన షెకెములో చివరి సభతో ముగించబడుతుంది. ఈ సభలలో ఇశ్రాయేలీయులు అందరు సమకూడారు, మరియు దేవుని నిబంధనను ఉల్లంఘించుటకు విరోధముగా యెహోషువ వారిని హెచ్చరించాడు. మరియు ఇశ్రాయేలు ప్రజలు దేవునికి మాత్రమే విధేయులైయుండునట్లు సమర్పణ చేసుకొనుటకు వారిని యెహోషువ నడిపించుటతో మన గ్రంథము యొక్క ముఖ్య భాగము ముగించబడుతుంది. వారు ఇతర దేశములలోని దేవతలను తిరస్కరించి, వారి పితరుల దేవుడు వారితో చేసిన నిబంధన ప్రకారం ఆయనను మాత్రమే సేవిస్తామని ప్రమాణము చేశారు.

ఈ నిబంధన నూతనీకరణ తరువాత, ఈ గ్రంథము యెహోషువ మరణము మరియు తరువాత జరిగిన అనేక సన్నివేశములను గూర్చి క్లుప్తంగా తెలియజేస్తూ ముగుస్తుంది.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క విషయములు మరియు నిర్మాణమును పరిగణించుట ద్వారా మనము ఈ గ్రంథము యొక్క రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యమును చూశాము. ఇప్పుడు, యెహోషువ గ్రంథము యొక్క వాస్తవిక అర్థమును ఏ విధంగా క్రోడీకరించాలి అను విషయమును చూచే స్థితిలో మనము ఉన్నాము. ఈ గ్రంథమును వ్రాయుట వెనుక మన రచయిత కలిగియుండిన ఉద్దేశ్యము ఏమిటి?

వాస్తవిక అర్థము

అనేక విధాలుగా, ప్రతి బైబిలు రచయిత కలిగియుండిన ఉద్దేశ్యముల నిమిత్తమే యెహోషువ గ్రంథము వ్రాయబడినది అని చెప్పుట సబబే. దేవుని ఘనపరచుటకు అతడు తన గ్రంథమును రూపొందించాడు. మరియు దేవుని నిబంధనలలోని నియమములను తన వాస్తవిక శ్రోతల యొక్క ఆలోచనలు, ప్రవర్తనలు మరియు భావనలకు అనువర్తించుట ద్వారా అతడు దేవుని రాజ్యమును వ్యాపింపజేయుటకు ప్రయత్నించాడు. అయితే మనము యెహోషువ గ్రంథమును అధ్యయనం చేయుచుండగా, మన రచయిత తన గ్రంథమును వ్రాసినప్పుడు తన శ్రోతల మీద పెట్టిన విశేషమైన దృష్టిని కూడా మనము గమనించవచ్చు.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క వాస్తవిక అర్థమును క్రోడీకరించుటకు అనేక మార్గములు ఉన్నాయి, కాని మన ఉద్దేశ్యముల కొరకు, మనము దానిని ఈ విధంగా వ్యక్తపరుద్దాము:

రానున్న తరముల వారు ఎదుర్కొను ఇవే రకములైన సవాళ్లను గూర్చి మార్గనిర్దేశనం చేయుటకు యెహోషువ దినములలో ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటలో సాధించిన జయములను గూర్చి, గోత్రముల స్వాస్థ్యములను గూర్చి, మరియు వారు చూపిన నిబంధనా విధేయతను గూర్చి తెలియపరచుటకు యెహోషువ గ్రంథము వ్రాయబడింది.

మనము ఇక్కడ చూస్తున్నట్లు, ఈ సారాంశము యెహోషువ గ్రంథము యొక్క మూడు ప్రధానమైన విభాగములను సూచిస్తుంది: స్వాధీనపరచుకొనుటలో విజయము, గోత్రముల స్వాస్థ్యములు మరియు నిబంధనా విధేయత. అయితే మన రచయిత ఈ అంశముల మీద ఎందుకు దృష్టిపెట్టాడు? మన సారాంశము సూచించుచున్నట్లు, మొదటిగా, యెహోషువ దినములలో జరిగిన సన్నివేశములను అతడు తన శ్రోతలకు జ్ఞాపకము చేయగోరాడు. మరియు రెండవదిగా, తరువాత తరముల వారికి మరియు వారు ఎదుర్కొన్న సవాళ్లను ఉద్దేశించి మాట్లాడుటకు అతడు వ్రాశాడు. ఈ రెండు ఉద్దేశ్యములను ఒక్కొక్కటిగా చూద్దాము, మరియు మన రచయిత యెహోషువ దినములను గూర్చి ఎందుకు వ్రాశాడో చూస్తూ ఆరంభిద్దాము.

యెహోషువ గ్రంథము యెహోషువ ఇశ్రాయేలుకు నాయకత్వము వహించినప్పుడు జరిగిన సన్నివేశములను గూర్చి ఎక్కువగా మాట్లాడుతుంది అని యెహోషువ గ్రంథమును గూర్చి తెలిసినవారికి ఎవరికైనా అర్థమవుతుంది. దీనిలో: ఇశ్రాయేలు విజయవంతముగా కనానును స్వాధీనపరచుకొనుట,

ఇశ్రాయేలు గోత్రముల యొక్క స్వాస్థ్యములను యెహోషువ విభాగించుట మరియు దేవుని పట్ల ఇశ్రాయేలు చూపిన నిబంధన విధేయత ఉన్నాయి. కాబట్టి, “ఆ లోకము”లో — అనగా యెహోషువ కాలములోని లోకములో — జరిగిన విషయములను గూర్చి తన వాస్తవిక శ్రోతలకు తెలియజేయుట మన రచయిత యొక్క కేంద్ర ఉద్దేశ్యములలో ఒకటియై ఉండెను అని మనము చెప్పవచ్చు. దేవుడు తమ కొరకు మునుపటి కాలములో చేసిన కార్యములను ఇశ్రాయేలీయులు మరచిపోయారు కాబట్టి వారు దారి తప్పిపోయారు అని అనేక పాత నిబంధన లేఖన భాగములు ఉద్ఘాటిస్తాయి. 24:31లో, “యెహోషా ఇశ్రాయేలీయుల కొరకు చేసిన క్రియలన్నిటిని ఎరిగిన” అని చెబుతూ మన రచయిత తనకు మరియు తన శ్రోతలకు మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసము చూపి, వాస్తవిక శ్రోతల యొక్క సమస్యను గూర్చి ఒక సూచననిచ్చాడు.

మన గ్రంథము యొక్క వాస్తవిక శ్రోతలు న్యాయాధిపతుల కాలములో నివసించియుండినా, రాజుల కాలములో, లేక బబులోను చెర కాలములో నివసించియుండినా యెహోషువ దినములలో జరిగిన కార్యములను గూర్చి వారికి జ్ఞాపకము చేయబడవలసియుండెను. కాబట్టి, మౌలిక స్థాయిలో, యెహోషువ గ్రంథ రచయిత తన వాస్తవిక శ్రోతలకు యెహోషువ దినములలో కలిగిన విజయములను గూర్చి నిజమైన నివేదికను ఇచ్చుటకు ఈ గ్రంథమును వ్రాశాడని మనము చెప్పవచ్చు.

రెండవదిగా, మన సారాంశము సూచించుచున్నట్లు, తరువాత తరములవారు ఎదుర్కొనిన సవాళ్లను ఉద్దేశించి మాట్లాడుటకు కూడా యెహోషువ గ్రంథము వ్రాయబడింది. మన రచయిత రెండు లోకముల మధ్య నిలబడ్డాడు: “ఆ లోకము” — అనగా యెహోషువ దినములలో ఇశ్రాయేలు యొక్క లోకము — మరియు “వారి లోకము” — అనగా వాస్తవిక శ్రోతల యొక్క లోకము. ఈ కారణముచేత, మన రచయిత కేవలం చారిత్రక సత్యములను వ్యక్తపరచు విధముగా మాత్రమే ఒక నివేదికను వ్రాయలేదు. “ఆ లోకము” మరియు “వారి లోకము” మధ్య అర్థవంతమైన అనుబంధ బిందువులను అందించుటకుగాను, అతడు ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటలో సాధించిన విజయములను గూర్చి, గోత్రముల స్వాస్థ్యముల విభజనను గూర్చి మరియు నిబంధన విధేయత కొరకు ఇవ్వబడిన పిలుపును గూర్చి కూడా వ్రాశాడు. ఇతర బైబిలు రచయితల వల్ల, తన శ్రోతలు ప్రస్తుతము కలిగియుండిన ధన్యతలు మరియు బాధ్యతల యొక్క మూలములను వివరించుటకు అతడు తరచుగా చారిత్రక నేపథ్యములను తెలియపరచాడు. వారు పాటించవలసిన లేక తిరస్కరించవలసిన మాదిరులను కూడా అతడు అందించాడు. మరియు కొన్ని సందర్భాలలో, అతడు యెహోషువ కాలములలోని కథనములను తన వాస్తవిక శ్రోతల అనుభవాలకు పూర్వసూచకములుగా కూడా వ్రాశాడు.

ఇట్టి అనుబంధములు మన రచయితను గూర్చి మనము జ్ఞాపకముంచుకోవలసిన కొన్ని విషయములను బయలుపరుస్తాయి. ఒక వైపున, యెహోషువ దినములలో జరిగిన విషయములను అతని శ్రోతలు గుర్తుంచుకోవాలని అతడు కోరాడు. అయితే మరొక వైపున, యెహోషువ దినములలో ఇశ్రాయేలు చేసిన విధముగా కార్యములను వారు చేయకూడదు అని కూడా అతడు ఆశించాడు. అతని వాస్తవిక శ్రోతలు భిన్నమైన కాలములలో జీవించుచుండిరి. మరియు తాము జీవించుచున్న దినములకు అనుగుణంగా వారు చారిత్రక నివేదికను తమ జీవితములకు అనువర్తించుకోవలసియుండెను.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క వాస్తవిక శ్రోతలు దానిలోని సందేశము ద్వారా
బహుగా ప్రభావితమైయ్యారని నేను నమ్ముతాను... దేవుడు చేసిన

వాగ్దానములన్నీ, అనగా వాగ్దాన దేశమును స్వాధీనపరచుకొనుటను గూర్చి ఇశ్రాయేలుకు ఆయన చేసిన వాగ్దానములన్నీ నెరవేర్చబడ్డాయి. వాటిలో ఏవియు విఫలము కాలేదు. మరియు ఇది ముఖ్యముగా, దేవుడు నమ్మదగినవాడని ప్రజలకు బోధించుటకు జరిగింది అని నా ఆలోచన; దేవుడు నమ్మదగినవానిగా ఉన్నాడు మరియు నమ్మదగినవానిగా ఉంటాడు. మరియు వారు న్యాయాధిపతుల కాలములోనికి కొనసాగుచుండగా ఇది మరింత ప్రాముఖ్యమైయుండినది, ఎందుకంటే న్యాయాధిపతుల కాలములో ఈ ప్రజలు యెహోవాకు నమ్మకముగా ఉండమని వారు పిలువబడిన పిలుపును నిర్లక్ష్యం చేసి, తమ మనస్సుకు నచ్చిన విధముగా చేసేవారని వారిని గూర్చి వివరించబడుటను మనము చూస్తాము. కాబట్టి, యెహోషువ జీవితము మరియు యెహోషువతో నమ్మకముగా నడచినవారి జీవితము యొక్క వెలుగులో, వారు యెహోషువ యొక్క అడుగుజాడలలో నడుస్తున్న తరమువారిగా లేరు అను సందేశము ఇక్కడ ఇవ్వబడుతుంది. మరియు ఇది వారు నిజముగా పశ్చాత్తాపపడి, వారు పిలువబడిన స్థితికి తిరిగిరమ్మని వారికి ఇవ్వబడిన పిలుపుయిస్తుంది.

— డా. టి. జే. బెట్స్

ఇప్పుడు కొన్నిసార్లు, వాస్తవిక శ్రోతలు చారిత్రక నివేదికను తమ జీవితములకు ఎలా అనువర్తించుకోవాలి అను విషయమును అర్థము చేసుకొనుటలో ఆధునిక వ్యాఖ్యనకర్తలు కొంత కష్టమును ఎదుర్కుంటారు. అవును, మన రచయిత తన గ్రంథములో ఈ విషయములను గూర్చి చెప్పనే లేదు. అయితే తమ దినములలో అందుబాటులో ఉండిన లేఖనముల నుండి మన రచయిత మరియు అతని శ్రోతలు నేర్చుకున్న కొన్ని దృక్కోణములను మనము జ్ఞాపకము చేసుకోవాలి. ఈ దృష్టికోణములను మనస్సులో ఉంచుకున్నట్లయితే, “ఆ లోకము” మరియు “వారి లోకము”ను గూర్చి మన రచయిత ఇచ్చిన నివేదికలోని భావములను వివేచించుట ముందుగా ఊహించినంత కష్టమేమీ అనిపించదు.

విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట

ఇశ్రాయేలు విజయవంతముగా భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటను వాస్తవిక శ్రోతలు అర్థము చేసుకొనుటకు పంచగ్రంథము రంగమును సిద్ధపరచిన విధానమును పరిగణించండి. మన గ్రంథములోని ఈ విభాగము యెహోషువ సాధించిన గొప్ప విజయములను గూర్చిన నివేదికను ఇస్తుంది. అయితే పంచగ్రంథములో నుండి వెలికితీయబడిన యుద్ధమును గూర్చిన మూడు మౌలికమైన దృక్పథములు, యెహోషువ గ్రంథములోని ఈ భాగమును ఎలా అనువర్తించాలో నేర్చుకొనుటలో వారికి సహాయము చేస్తాయి.

ప్రాచీన సంఘర్షణ. మొదటి స్థానములో, దేవునికి సాతానుకు మధ్య జరిగిన ప్రాచీన సంఘర్షణలో నాటబడియున్న యుద్ధములో వారు పాలుపంచుకొనుచున్నారని మన రచయితకు మరియు అతని యొక్క వాస్తవిక శ్రోతలకు తెలుసు. పాపములోనికి పతనమైన తరువాత, మానవ చరిత్రయంతటిలో

దేవుడు మరియు సాతాను సంఘర్షణ చేయుచున్నారు అని ఆదికాండము 3:15 సూచిస్తుంది. ఈ అదృశ్యమైన సంఘర్షణ సర్వము యొక్క సంతతి లేక వారసులు — అనగా సాతాను శక్తులను సేవించు ప్రజలు — మరియు స్త్రీ సంతతి లేక వారసులు — అనగా దేవుని సేవించు ప్రజలు — మధ్య భూమి మీద జరుగుచున్న సంఘర్షణలో దృశ్యముగా కనిపిస్తుంది. ఇందువలనే యెహోషువ గ్రంథము ఇశ్రాయేలు యొక్క సంఘర్షణను కేవలం ఒక భౌతిక యుద్ధముగా మాత్రమే కుదించదు. బదులుగా, యెహోషువ 5:14లో, దేవదూతను “యెహోవా సేనాధిపతి” అని రచయిత సంబోధించాడు. యెహోషువ మరియు ఇశ్రాయేలు యొక్క సైన్యము, దేవుడు మరియు ఆయన దేవదూతల సైన్యములు కూడా పాలివారైన యుద్ధములో పాలుపంచుకొనుచున్నారని ఈ వాక్యభాగము సూచిస్తుంది. మరియు యెహోషువ 23:16 వంటి వాక్యభాగములు సూచించుచున్నట్లు, ఇశ్రాయేలు ప్రజలకు విరోధముగా కనాను ప్రజలతో పాటుగా కనానులోని సాతాను దేవతలు కూడా నిలబడినవని మన రచయిత గుర్తించాడు. యెహోషువ యొక్క వాస్తవిక శ్రోతలు ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనిన సన్నివేశములో నుండి అనేక విషయములను నేర్చుకొనవలసియుండెను, ఎందుకంటే యెహోషువ దినములలోని ఇశ్రాయేలీయుల వలెనే వారు కూడా దేవునికి సాతానుకు మధ్య మరియు వారిని సేవించుచున్న వారి మధ్య కొనసాగుచున్న సంఘర్షణలో పాలుపంచుకొనుచుండిరి అని వారికి తెలుసు.

ఇశ్రాయేలు యొక్క విశేషమైన సంఘర్షణ. రెండవదిగా, యెహోషువ చేసిన స్వాధీనపరచుకొను కార్యము ఇశ్రాయేలు ఎదుర్కొనిన విశేషమైన సంఘర్షణ కూడా అయ్యున్నదని పంచగ్రంథము రుజువు చేస్తుంది. ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటలో నుండి వాస్తవిక శ్రోతలు అనేక విషయములను నేర్చుకొనినప్పటికీ, వారు, మరియు రాబోవు తరములవారు దానిని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా అనుసరించవలసియుండలేదు. యెహోషువ దినములు అసాధారణమైనవి అని ప్రంచగ్రంథములు స్పష్టము చేశాయి.

ఆదికాండము 15:13-16లో, “అమోరీయుల” — కనానీయులకు మరొక పేరు — “అక్రమము ఇంకను సంపూర్ణము కాలేదు” కాబట్టి అతని వారసులు ఐగుప్తులో బానిసలైయుంటారు అని దేవుడు అబ్రాహాముకు సెలవిచ్చాడు. అయితే యెహోషువ స్వాధీనపరచుకొనిన నాటికి, కనానీయుల పాపము ఎంత ఘోరముగా పెరిగిపోయింది అంటే, అబ్రాహాము దినములలో ఆయన సొదోమ గొమ్మెరాలను నాశనము చేయమని పిలుపునిచ్చిన విధముగానే కనానీయులను కూడా సమూలంగా నాశనం చేయమని దేవుడు పిలుపునిచ్చాడు.

ఇందుమూలముగానే మన రచయిత పంచగ్రంథములోని పదములను ఉపయోగించి కనాను నాశనమును హెబ్రీ క్రియా పదమైన చరమ్ (*צָרַם*) మరియు నామవాచకమైన చెరమ్ (*צָרָה*)లను ఉపయోగించి వర్ణించాడు. యెహోషువ 6:17, 19, 21 వచనములు ఉదహరించుచున్నట్లు, యెహోషువ భూమిని స్వాధీనము చేసుకొనిన సందర్భములో, ఈ పదములు కేవలం “నాశనము చేయుట” అను అర్థమును మాత్రమే ఇవ్వలేదు. బదులుగా “యెహోవాకు పూర్ణ మనస్సుతో అంకితము చేసుకొనుట” లేక “యెహోవా పట్ల భక్తి కలిగి నాశనము చేయుట” అను అర్థమునిచ్చాయి. కాబట్టి, ఇశ్రాయేలీయులు కనానుతో యుద్ధము చేసినప్పుడు, అది కనానీయులు విర్రవీగి చేసిన పాపమునకు దేవుడిచ్చిన న్యాయపరమైన తీర్పుకు గుర్తింపుగా ఉన్నది. మరియు వారు స్వాధీనపరచుకొన్న ప్రతిదానిని దేవునికి ఆరాధన చేయుచు గౌరవించినట్లుగా నాశనము చేశారు మరియు ఆయనకు అంకితం చేశారు.

యెహోషువ దినములలో సమూలముగా నాశనము చేయుటను గూర్చి మరియు యెహోవా పట్ల భక్తిని కనుపరచుటను గూర్చి ఇవ్వబడిన ఈ ఆజ్ఞ అనేక కారణములను బట్టి అసామాన్యమైనది అని మనకు తెలుసు. ఒక ఉదాహరణగా, ద్వితీ. 20:10-20లో, కనానీయులను సమూలముగా నాశనము చేయమని మోషే సూచించాడు గాని, కనాను దేశమునకు వెలుపల ఉన్నవారితో సమధాన ఒప్పందములు చేసుకోమని ఆజ్ఞాపించాడు. గిబియోనీయులు కనాను దేశమునకు వెలుపల నుండి వచ్చారని నమ్మి వారితో సమధాన ఒప్పందము చేసుకున్నప్పుడు 9వ అధ్యాయములో యెహోషువ స్వయంగా ఈ విషయమును గుర్తించాడు.

దీనికి తోడు, యెహోషువ భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటలోని అసాధారణమైన స్వభావము దేవునికి సాతానుకు మధ్య కొనసాగుచున్న సంఘర్షణ యెహోషువకు ముందు మరియు తరువాత అనేక రూపములను దాల్చింది అని జ్ఞాపకము చేసుకొనినప్పుడు స్పష్టమవుతుంది. కొన్ని ఉదాహరణలుగా, యెహోషువకు ముందు, ఆదికాండము 11:1-9లో, దేవుడు మరియు ఆయన పరలోక సైన్యము బాబెలు గోపురము యొద్ద తిరుగుబాటు చేసిన మానవులతో యుద్ధము చేశారు. అయితే వారు దీనిని మానవ సైన్యము యొక్క సహాయము లేకుండా చేసి ప్రజలను చెదరగొట్టారు. ఆదికాండము 14:1-24లో, అబ్రాహాము దేవుని సహాయముతో యుద్ధము చేశాడు, కాని అబ్రాహాము యొక్క విరోధులను సమూలంగా నాశనము చేయమని మాత్రం దేవుడు ఆజ్ఞ ఇవ్వలేదు. నిర్గమకాండము 12:12లో, ఐగుప్తు దేశములో తెగుళ్లు సంభవించినప్పుడు దేవుడు ఐగుప్తీయుల మీద మరియు వారి దేవతల మీద యుద్ధము చేయుటకు వెళ్లాడని మనము నేర్చుకుంటాము. అయితే ఇశ్రాయేలు పరోక్షముగా ఉన్నది, మరియు దేవుడు ప్రతి ఐగుప్తీయుని హతమార్చలేదు. నిర్గమకాండము 14వ అధ్యాయములో, యెర్ర సముద్రము యొద్ద, యుద్ధమునకు సిద్ధపడు ప్రక్రియలో ఇశ్రాయేలు దేవుని విధేయతతో అనుసరించింది, కాని దేవుడే ఐగుప్తు సైన్యమును నాశనము చేశాడు.

ఇదే విధమైన కార్యములు యెహోషువ దినముల తరువాత కూడా సంభవించాయి. సమూయేలు గ్రంథము వివరించుచున్నట్లు, దేవుని యొక్క అసాధారణమైన సహాయముతో దావీదు ఇశ్రాయేలు విరోధులలో అనేకమందితో పోరాడాడు. అయితే దేవుడు తన విరోధులందరినీ సమూలముగా నాశనము చేయలేదు. దావీదు యొక్క రాజరిక వారసుల విషయములో కూడా అనేక తరముల పాటు ఇలానే జరిగింది అని రాజుల గ్రంథము సూచిస్తుంది. మరియు ఇశ్రాయేలీయుల యొక్క చెర కూడా సాటిలేని అద్భుతమైన దైవిక పాలుపంపుల ద్వారా ముగించబడుతుంది అని ఇశ్రాయేలులోని ప్రవక్తలు ప్రవచించారు.

మనము చూస్తున్నట్లు, దుష్టత్వముతో దేవుని యొక్క కొనసాగు సంఘర్షణ పంచగ్రంథములో మరియు పాత నిబంధన అంతటా అనేక విధాలుగా బయలుపరచబడింది. యెహోషువ చేసిన యుద్ధముల విధానము యుద్ధములన్నిటికీ ఒక ప్రతీకగా లేదను వాస్తవమును ఈ విషయములు మనకు తెలియజేస్తాయి. అవును, యెహోషువ నుండి వాస్తవిక శ్రోతలు తమ దినమున జరుగుతున్న యుద్ధములను గూర్చి అనేక పాఠములను నేర్చుకొనియుంటారు. అయితే యెహోషువ భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుట మాత్రం ఒక అసాధారణమైన తీర్పు సమయమునకు సంబంధించినదైయున్నది. అనేక ఇతర యుద్ధములకు భిన్నముగా, కనానీయులు — రాహాబు వంటి కొందరు మినహా — సమూలముగా నాశనము చేయబడుటకు అర్హులైయుండిరి అని దేవుడు నిర్ధారించాడు.

కనానీయుల పాపము నిదానముగా పెరుగుతూ చివరికి ఘోరమైనదిగా ఎదిగింది. ఆదికాండము గ్రంథములో, ముఖ్యముగా ఆదికాండము 15లో, అమోరీయుల పాపము సంపూర్ణమగుటను గూర్చి వ్రాయబడియున్నది. అలా జరుగునంత వరకు దేవుని ప్రజలు దేశమును స్వాధీనము చేసుకోలేరు. కాబట్టి, కనాను దేశము దిగజారిపోవుచుండగా దేవుడు చూస్తూ ఉన్నాడు మరియు వారి భ్రష్టత్వము ఒక స్థాయికి చేరిన తరువాత ఆయన వారి మీద తన ఉగ్రతను కుమ్మరిస్తాడు అను అవగాహన లేఖనములలో ఉన్నది. మరియు ఆయన తన ఉగ్రతను కుమ్మరించుటకు ఇశ్రాయేలు దేశమును ఒక ఆయుధముగా ఉపయోగిస్తాడు, కాని దీనికి కారణము ఇశ్రాయేలు దేశమునకు గొప్ప నైతిక స్థితి ఉన్నదని మాత్రము కాదు. వారు చాలా చిన్న దేశమైయుండిరి. యెహోషువ ప్రాముఖ్యతలోనికి రాక ముందు తరములో మనము చూచునట్లు వారు బహుగా పాపము చేసిరి, మరియు తాము భూమిని స్వాధీనపరచుకొను సమయములో కూడా వారు పాపము చేసిరి. అయితే వాస్తవమేమిటంటే, దేవుడు తన కృపలో, దేశమును తన సొత్తుగా పిలచుకున్నాడు మరియు అక్కడ నివసించుటకు అనుమతి ఇస్తే వారిని కూడా భ్రష్టత్వములోనికి నడిపించగల మరొక దేశమును నిర్మూలము చేయుటకు ఆ దేశమును ఉపయోగించుకొనుచున్నాడు, మరియు దేవుడు ఇశ్రాయేలు దేశమును కనానుకు వెళ్లనట్లు అనుమతి ఇచ్చుటకు ఇది మరొక కారణమైయున్నది, మరియు వారు ఆ దేశములో నివసించుచుండిన ప్రతి వారిని నాశనము చేయవలసియుండెను. తన ప్రజలు వారి మత ఆచారముల ద్వారా, వారి విగ్రహారాధన ద్వారా, అక్కడ నివసించుచున్న ప్రజల యొక్క పాపము ద్వారా భ్రష్టమైపోవాలని దేవుడు ఆశించలేదు, మరియు తన దేశము తమ చుట్టూ ఉన్న దేశముల వలె తయారు కాకూడదు అని ఆయన కోరాడు. ఆయనే వారికి రాజుగా వారు ఆయనను వెంబడించాలని ఆయన కోరాడు. కాబట్టి, ఇశ్రాయేలు దేశము భూమిలోనికి ప్రవేశించింది, మరియు అవును, దానికి ఇవ్వబడిన పనిని సరిగా ముగించలేకపోయింది. కాబట్టి, యెహోషువ గ్రంథములో కూడా, దీనిని గూర్చి కొన్ని గురుతులను మనము చూస్తాము, అయితే దీని తరువాత గ్రంథములో — అనగా న్యాయాధిపతుల గ్రంథములో — దీనిని సంపూర్ణముగా చూస్తాము, దానిలో ఇశ్రాయేలు దేశము మరి ఎక్కువగా భ్రష్టమైపోయి పాపము మరియు పతనము అను వృత్తములో తరచుగా చిక్కుబడిపోయింది, మరియు ఇది ఇశ్రాయేలీయులు వెళ్లి ఆ భూమిలో నివసించుచున్నవాటిని పూర్తిగా నిర్మూలము చేయుట ద్వారా దేవుడు చూడరాదని ఆశించిన విధమునకు భిన్నముగా వారు అన్య దేశములవలె మారిపోయి దేవునితో నిబంధనా అనుబంధములో ఉన్న ప్రజలుగా మసులుకోలేదు.

— రెవ. కెవిన్ లబ్బి

ఇశ్రాయేలు రాజు యొక్క భవిష్యత్ విజయము. మూడవదిగా, యెహోషువ భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుట భవిష్యత్తులో ఇశ్రాయేలు రాజు — అనగా లోకమంతటిని నిత్యము పాలించుటకు వస్తాడని ఎదురుచూస్తున్న రాజు — సాధించు విజయము వైపుకు మరొక అడుగు అయ్యున్నది అని కూడా మన రచయిత పంచగ్రంథము ద్వారా యెరిగియున్నాడు. ఇంతకు ముందే, యూదా గోత్రములోని రాజు కుటుంబముకు “ప్రజలు విధేయులైయుండురు” అని ఆదికాండము 49:10లో పితరుడైన యాకోబు ప్రకటించాడు. న్యాయాధిపతుల కాలములో, యూదా గోత్రము యొక్క రాజరిక వరుస మీద ఈ నిరీక్షణ న్యాయాధిపతులు 1:1, 2లో యూదా గోత్రమునకు ఇవ్వబడిన ప్రాముఖ్యమైన బాధ్యతలో గుర్తించబడింది. రాజుల పరిపాలన కాలములో, కీర్తనలు 72 వంటి వాక్యభాగములలో ఈ ఆకాంక్ష యొక్క నెరవేర్పు విశేషముగా దావీదు కుటుంబముతో గుర్తించబడింది. మరియు అనేక వాక్యభాగములలో, దావీదు యొక్క గొప్ప కుమారుడు అనేక దేశముల మీద విజయము సాధించుటతో చెర కాలము ముగించబడుతుంది అని ఇశ్రాయేలు యొక్క ప్రవక్తలు ప్రవచించారు.

కాబట్టి, యెహోషువ దినములలోని ఇశ్రాయేలీయుల వల్ల, వారు తాము కలిగియుండిన దాని కంటే ఉన్నతమైన దానిలో భాగమైయుండిరి అని వాస్తవిక శ్రోతలకు తెలిసేయుండినది. మరియు ఈ కారణము చేత, వారు మరలా యెహోషువ చేసిన కార్యములను చేయవలసిన అవసరత ఉండలేదు. ఇశ్రాయేలు రాజు యొక్క భవిష్యత్ సార్వత్రిక విజయము వైపుకు దేవుడు చరిత్రను కొనసాగించుచుండగా వారు కనానును స్వాధీనపరచుకొనుటలో జరిగిన సన్నివేశములను తమ దినములకు అనువర్తించుకోవలసియుండెను.

గోత్రముల స్వాస్థ్యములు

ఇశ్రాయేలు యొక్క గోత్రముల స్వాస్థ్యముల విషయములో తన గ్రంథము యొక్క రెండవ విభాగములో కూడా, తన శ్రోతలు అవే వేదాంతశాస్త్ర దృక్పథములు కలిగియుండాలని మన రచయిత ఆశించాడు.

ప్రాచీన మానవుల ఏలుబడి. మొదటిగా, ఇశ్రాయేలు కనానును స్వాధీనము చేసుకొనుట భూమి మీద ఏలుబడి చేయమని దేవుడు మానవులకు ఇచ్చిన ప్రాచీన పిలుపు మీద ఆధారపడియున్నదని మోషే గ్రంథములలో నుండి అతడు అర్థము చేసుకున్నాడు. తన నమ్మకమైన స్వరూపములు భూమిని నింపి, దానిని లోపరచుకొనుట ద్వారా భూమి దేవుని రాజ్యముగా మార్చబడుతుంది అని దేవుడు ప్రాచీన కాలముల నుండే నిర్ణయించాడు. ఈ పిలుపు ముందుగా ఆదికాండము 1:26-30లో, మరియు తరువాత ఆదికాండము 9:1-3లో నివేదించబడింది. కాబట్టి, ఇశ్రాయేలు యొక్క గోత్రముల స్వాస్థ్యములను గూర్చి యెహోషువ గ్రంథములో ఇవ్వబడిన నివేదిక వాస్తవిక శ్రోతలకు స్పష్టముగా బెచిత్యమైనదిగా ఉండినది. యెహోషువ దినములలోని ఇశ్రాయేలీయుల వల్ల, భూమిని పాలించుటకు దేవుడు మానవాళికి ఇచ్చిన ఆజ్ఞలో పాలుపంచుకొనుటకు వాస్తవిక శ్రోతలు కూడా పిలువబడిరి.

ఇశ్రాయేలు యొక్క విశేషమైన స్వాస్థ్యము. రెండవదిగా, దేవుడు ఇశ్రాయేలు యొక్క విశేషమైన స్వాస్థ్యమును స్థాపించాడు అని పంచగ్రంథములో నుండి మన రచయిత సరిగానే అర్థము చేసుకున్నాడు. యెహోషువ దినములలో ఇశ్రాయేలుకు భూములను కేటాయించుట ఈ స్వాస్థ్యము యొక్క ఆరంభ నెరవేర్పును సూచించింది. ఉదాహరణకు, ఆది. 15:18-21లో, ఐగుప్తు సరిహద్దు మొదలుకొని

యూత్రబీసు నది వరకు వ్యాపించిన స్వాస్థ్యమును దేవుడు అబ్రాహాముకు వాగ్దానము చేశాడు. కాబట్టి, పంచగ్రంథములోని పదములను ఉపయోగించి, యెహోషువ గ్రంథము ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటను హెబ్రీ క్రియా పదమైన నచల్ (חָנַל) — అనగా “స్వాధీనపరచుకొనుట” — మరియు నామవాచకమైన నచలాహ్ — అనగా స్వాస్థ్యము (נְחָלָה) — అను పదములను ఉపయోగించి సంబోధిస్తుంది. ఇశ్రాయేలు యొక్క భూమి వారు దేవుని యొద్ద నుండి పొందుకొనిన నిలిచియుండు స్వాస్థ్యమైయున్నదని ఈ పదములు సూచిస్తాయి.

ఈ కారణం చేత, వారి గోత్రముల స్వాస్థ్యమును పంచు ప్రక్రియలో యెహోషువ చేసిన కార్యములలో నుండి వాస్తవిక శ్రోతలు ఎంతో నేర్చుకొనవలసియుండెను. న్యాయాధిపతుల కాలములో, ఇశ్రాయేలులోని గోత్రముల మధ్య సామరస్యము లేకపోవుట మరియు ఇతర ప్రజల నుండి కలిగిన సమస్యలు యెహోషువ సాధించిన విజయములకు ఆటంకము కలిగించాయి. రాజుల పరిపాలన కాలములో, ఇశ్రాయేలు రాజులు ఇశ్రాయేలు యొక్క భూములను వ్యాపింపజేశారు, కాని వారు ఎదురుదెబ్బలను మరియు అపజయములను కూడా అనుభవించారు. మరియు అవును, బబులోను చెర కాలములో, కేవలం దేవుని ప్రజల యొక్క చిన్న శేషము మాత్రమే భూమిలో మిగిలియుండినది. మరియు అక్కడ కూడా వారు ఇతర దేశముల బానిసత్వములోనే నివసించారు. కాబట్టి, యెహోషువ ఇశ్రాయేలు యొక్క గోత్రముల స్వాస్థ్యములను పంచుట తమ దినములలో దేవుని సేవించుటకు ప్రయత్నించుచుండిన వాస్తవిక శ్రోతలకు గొప్ప మెళకువను అందించింది.

ఇశ్రాయేలు రాజు యొక్క భవిష్యత్ స్వాస్థ్యము. మూడవదిగా, ఇశ్రాయేలు కనానును స్వాధీనము చేసుకొనుట ఇశ్రాయేలు రాజు యొక్క భవిష్యత్ స్వాస్థ్యము వైపుకు మరొక అడుగైయున్నది అని కూడా రచయితకు తెలుసు. నిర్ణయ కాలములో, భూమియంతటి మీద అధికారము కలిగియుండుటకు మానవాళికి ఇవ్వబడిన వాస్తవిక పిలుపును నెరవేర్చుటకు ఇశ్రాయేలు యొక్క గొప్ప మరియు నీతిగల రాజు ప్రతి భూమిని మరియు దేశమును స్వాధీనము చేసుకుంటాడు. మనము ఇంతకు ముందు ప్రస్తావించినట్లు, ఒక దినమున యూదా గోత్రము యొక్క రాజరిక కుమారునికి “ప్రజలు విధేయులైయుండురు” అని ఆదికాండము 49:10 ప్రకటిస్తుంది. దీనికి తోడు, ఆదికాండము 17:4లో, “నీవు అనేక జనములకు తండ్రివగుదువు” అని దేవుడు అబ్రాహాముకు వాగ్దానము చేశాడు. ఇందువలన, కీర్తనలు 2:8లో, దేవుడు దావీదు గృహమునకు విశేషముగా ఈ విధంగా సెలవిచ్చాడు, “జనములను నీకు స్వాస్థ్యముగాను, భూమిని దిగంతములవరకు సొత్తుగాను ఇచ్చెదను.” దావీదు గొప్ప కుమారుని యొక్క దేశము భూమి యొక్క ఒక భాగము నుండి మరొక భాగమునకు వ్యాపిస్తుంది అని ఇశ్రాయేలు ప్రవక్తలు ప్రకటించారు. మరియు పౌలు ఈ పాత నిబంధన దృక్పథములను రోమా 4:13లో ఇలా వ్రాస్తూ క్రోడీకరించాడు, “అతడు లోకమునకు వారసుడగునను వాగ్దానము అబ్రాహామునకైనను అతని సంతానమునకైనను... కలిగెను.” మన రచయిత యొక్క వాస్తవిక శ్రోతల కొరకు భావములు చాలా స్పష్టముగా ఉన్నాయి. ఈ సార్వత్రిక స్వాస్థ్యము అను లక్ష్యము వైపుకు వారి దినములలో దేవుడు వారిని నడిపించుచుండిన విధములకు వారు యెహోషువ గ్రంథములో చదివిన విషయములను అనువర్తించుకొనవలసియుండెను.

అబ్రాహాము కొరకు మరియు అతని సంతానము కొరకు వాగ్దానము చేయబడిన
స్వాస్థ్యమును సర్వలోకమునకు ఆపాదించబడు విధముగా పౌలు

వ్యాఖ్యానించుచున్నాడని రోమా. 4లో మనము చూస్తాము. మరియు ఇది ఆరంభములో మనకు ఆశ్చర్యము కలిగించవచ్చు. మనము వాగ్దాన దేశమును గూర్చి కేవలం మధ్యధరా సముద్రమునకు తూర్పు తీరమున ఉన్న ఒక చిన్న భూభాగమని ఆలోచిస్తాము. అయితే అబ్రాహాము యొక్క వాగ్దానము సార్వత్రికముగాను, ప్రపంచవ్యాప్తముగాను ఇవ్వబడినది అని పౌలు అర్థము చేసుకున్న విధానములో ఇది ఒక భాగమైయున్నది. చాలా తరచుగా అబ్రాహాము యొక్క భౌతిక వారసులను గూర్చి మాత్రమేగాక, అబ్రాహాము అడుగుజాడలలో, అనగా విశ్వాసపు అడుగులలో నడచుచు దేవుని వాగ్దానములను నమ్ము సంతతిని గూర్చి, అనగా అబ్రాహాము పిల్లలను గూర్చి అతడు మాట్లాడతాడు. వాస్తవానికి, యూదుడు మాత్రమేగాక క్రీస్తునందు విశ్వాసముంచు అన్యుడు కూడా దేవుని వాగ్దానము ప్రకారం — గలతీ పత్రిక 3వ అధ్యాయం చివరిలో — అబ్రాహాము యొక్క వారసుడైయున్నాడని పౌలు ఉద్ఘాటించాడు. విశ్వాసము ద్వారా అబ్రాహాము కుమారులు సర్వలోకమును స్వాధీనపరచుకుంటారు అని చేయబడిన వాగ్దానములను గూర్చి రోమా. 4లో మాట్లాడునప్పుడు, పౌలు ఇదే అవగాహనను కొనసాగించాడు.

— డా. డెన్నిస్ ఈ. జాన్సన్

నిబంధనా విధేయత

మన గ్రంథములోని మొదటి మరియు రెండవ విభాగములలో వలెనే, మూడవ విభాగమును — అనగా నిబంధనా విధేయత చూపుట కొరకు ఇశ్రాయేలుకు ఇవ్వబడిన పిలుపు — అనువర్తించుచున్నప్పుడు కూడా తన వాస్తవిక శ్రోతలు పంచగ్రంథములోని కొన్ని వేదాంతశాస్త్ర దృక్పథములను దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని యెహోషువ గ్రంథ రచయిత ఆకాంక్షించాడు.

ప్రాచీన మానవాళి చూపిన విధేయత. మొదటిగా, మానవాళి దేవునికి విధేయత చూపవలెను అను ప్రాచీన అవసరతలో నిబంధనా విధేయత నాటబడియున్నది అని పంచగ్రంథములో నుండి మన రచయిత అర్థము చేసుకున్నాడు. కేవలం దేవుని స్వరూపములుగా ఉండుట మాత్రమే నిబంధన ద్వారా మనలను దేవునితో ఐక్యపరుస్తుంది, మరియు ఈ ఐక్యతకు నమ్మకమైన భక్తి అవసరమైయున్నది. ఆదికాండము 1-3లో మరియు హోషేయ 6:7లో సూచించబడినట్లు, ఆదాములో దేవుడు స్వరమానవాళితో చేసిన నిబంధనలో విధేయత అవసరమైయుండెను. మరియు సర్వమానవులు నిబంధన ఆధారంగా దేవుని సేవించాలని ఆదికాండము 6, 7లో దేవుడు నోవహుతో చేసిన నిబంధన బయలుపరచింది. ఇది అన్ని కాలములలో ప్రజలందరి విషయములో నిజమైయున్నది కాబట్టి, తన దినములలో నిబంధనా విధేయతను గూర్చి యెహోషువ ఇచ్చిన పిలుపు నుండి వాస్తవిక శ్రోతలు నేర్చుకునే అవకాశము ఉండినది. ఇతర మానవులందరి వలెనే, వారు కూడా దేవునికి నమ్మకమైన సేవ చేయుటకు బద్ధులైయుండిరి.

ఇశ్రాయేలు యొక్క విశేషమైన నిబంధనా విధేయత. రెండవదిగా, ఇశ్రాయేలు చూపవలసియుండిన విశేషమైన నిబంధనా విధేయతను గూర్చి కూడా వాస్తవిక శ్రోతలకు తెలియవలసియుండెను. భూమిని స్వాధీనపరచుకొనిన కాలములో, దేవుని నిబంధనకు నమ్మకముగా నిలిచియుండమని యెహోషువ ప్రజలకు ఉపదేశించిన విధానమును గుర్తించునట్లు రచయిత జాగ్రత్తపడ్డాడు. మరియు ప్రజలు అలా చేస్తామని ప్రమాణము చేశారు.

ఆదికాండము 17వ అధ్యాయములో దేవుడు అబ్రాహాముతో చేసిన నిబంధన వాస్తవిక శ్రోతలకు తెలిసేయుంటుంది. ఇక్కడ ఆయన ఎదుట నిందారహితులుగా ఉండునట్లు దేవుడు సున్నతిని ఒక సమర్పణగా నియమించాడు. మరియు మోషే ద్వారా దేవుడు చేసిన నిబంధన — నిర్గమకాండము 19-24లో చేయబడి తరువాత ద్వితీయోపదేశకాండములో నూతనపరచబడిన నిబంధన — మోషే ధర్మశాస్త్రమునకు ఇశ్రాయేలు విధేయత చూపాలని స్పష్టము చేసింది. ఇప్పుడు, మన గ్రంథము యొక్క మూడవ విభాగములో, ఈ అర్హతలను, ముఖ్యముగా అబద్ధ దేవతలను తిరస్కరించు విషయములో ఇవ్వబడిన అర్హతలను, నెరవేర్చకపోతే ఇశ్రాయేలుకు ఎదురైయ్యే శ్రమలను గూర్చి యెహోషువ తెలియజేశాడు. మరియు వారు అపనమ్మకస్తులుగా ఉంటే కలుగబోవు సమస్యలు, ఓటమి మరియు వాగ్దాన దేశము నుండి చెరగొనిపోబడుటను గూర్చి అతడు వారికి తెలియజేశాడు.

గ్రంథము యొక్క వాస్తవిక శ్రోతల కాలము నాటికి, ఈ శ్రమలు ఆరంభమయ్యాయి. న్యాయాధిపతుల కాలములో, ఇశ్రాయేలు సమస్యల వృత్తములలోనికి ప్రవేశించింది. రాజుల పరిపాలన కాలములో, ప్రజలు మరియు వారి రాజులు మరలా మరలా చేసిన విగ్రహారాధన కారణముగా మరిన్ని తీర్పులు ఇశ్రాయేలు మీదికి వచ్చాయి. మరియు బబులోను చెర కాలములో, వాగ్దాన దేశమును కోల్పోవుటను గూర్చి ఇవ్వబడిన హెచ్చరిక ఒక భయానకమైన వాస్తవమైయ్యింది. కాబట్టి, తమ దినములలో వారు ఎదుర్కొనుచుండిన దేవుని తీర్పుల వెలుగులో వాస్తవిక శ్రోతలు ఇశ్రాయేలును గూర్చి యెహోషువ ఇచ్చిన హెచ్చరికలను చూడవలసియుండెను.

ఇశ్రాయేలు రాజుతో భవిష్యత్ నిబంధన. మూడవదిగా, యెహోషువ దినములలో జరిగిన సన్నివేశములు ఇశ్రాయేలు రాజుతో భవిష్యత్తులో దేవుడు చేయు నిబంధన కొరకు కూడా ఎదురుచూశాయి. యూదుల రాజు పాలించునట్లు దేవుడు నియమించాడు అని ఆది. 49:10 సూచించుచున్నదని మనకు తెలుసు. మరియు ఇశ్రాయేలుకు ఒక రాజు ఉంటాడు అని ఆది. 17:6 కూడా సూచిస్తుంది. న్యాయాధిపతుల కాలములో ఇశ్రాయేలుకు అధికారిక రాజు లేకపోయినప్పటికీ, ఈ కాలములో కూడా, నమ్మకమైనవారు ఇశ్రాయేలు యొక్క రాజరిక కుటుంబము ద్వారా విమోచన పొందుటకు ఎదురుచూశారు అని న్యాయాధి. 21:25 మరియు హన్నా పాడిన పాటకు చివరి భాగమైన 1 సమూ. 2:10 వంటి వాక్యభాగములు సూచిస్తాయి.

ఇప్పుడు, యెహోషువ గ్రంథము ఇశ్రాయేలు యొక్క రాజుల పరిపాలన కాలములో లేక బబులోను చెర తరువాత వ్రాయబడియుంటే, వాస్తవిక శ్రోతలు నిబంధన విధేయతను గూర్చి యెహోషువ ఇచ్చిన పిలుపును దావీదుతో దేవుడు చేసిన రాజరిక నిబంధనతో అనుబంధపరచుకోవాలి. దావీదుతో దేవుడు చేసిన నిబంధన విధేయత యొక్క అవసరత మీద దృష్టిపెట్టిన విధానమును 2 సమూ. 7 మరియు 89, 132 కీర్తనలు వంటి వాక్యభాగములలో మనము చూస్తాము. దావీదు యొక్క రాజరిక

సంతానము దేవునికి విధేయత చూపవలసియుండెను, ఎందుకంటే వారు దేవుని ఎదుట ఇశ్రాయేలు ప్రజలకు ప్రతినిధులైయుండిరి.

దీనికి తోడు, యెషయా 53:11లో ఇవ్వబడిన ప్రవచనము ప్రకారం, ఇశ్రాయేలు యొక్క పరిపూర్ణమైన నీతిగల రాజైన “నీతిగల [ప్రభువు] సేవకు[ని]” యొక్క ప్రాయశ్చిత్త మరణము ద్వారా భవిష్యత్తులో నిత్య క్షమాపణ కలుగుతుంది. మరియు ఈ గొప్ప రాజు ఎవరో కాదు యేసే, ఈయన యిర్మీయా 31లో ప్రవచించబడిన క్రొత్త నిబంధనను తీసుకొని వచ్చిన క్రీస్తు. క్రీస్తు తిరిగివచ్చి సమస్తమును నూతనపరచునప్పుడు నిబంధన సంపూర్ణతలోనికి చేరుతుంది. వాస్తవిక శ్రోతలు నిబంధనా విధేయతను గూర్చి యెహోషువ ఇచ్చిన పిలుపును తమ దినములకు అనువర్తించుకొనుచుండగా, దేవుడు తన ప్రజలతో చేసిన ఈ నిబంధనల యొక్క పురోగమన ప్రక్రియలో వారు నిలిచియున్న స్థానము దృష్ట్యా వారు అనువర్తించుకోవలసియుండెను.

కాబట్టి, యెహోషువ గ్రంథము యొక్క వాస్తవిక అర్థమును గ్రహించుటకు మనము ప్రయత్నించుచుండగా, యెహోషువ దినములలో జరిగిన విషయములను తన శ్రోతలు నేర్చుకోవాలని మన రచయిత కోరిన విషయమును మనము ఎల్లప్పుడు దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. అయితే, భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటలో విజయములు, గోత్రముల స్వాస్థ్యములు మరియు నిబంధనా విధేయత కొరకు ఇవ్వబడిన పిలుపును గూర్చి అతడు ఇచ్చిన నివేదికను వారి కాలములు మరియు పరిస్థితులకు అనుగుణంగా వారు అనువర్తించుకోవాలని కూడా అతడు కోరాడు.

యెహోషువ గ్రంథము యొక్క పరిచయంలో ఇప్పటి వరకు, మనము దాని యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీని, మరియు దాని యొక్క రూపరచన మరియు వాస్తవిక ఉద్దేశ్యమును చూశాము. ఇప్పుడు మన పాఠం యొక్క మూడవ ప్రధానమైన భాగమును పరిచయం చేయు స్థితిలో మనము ఉన్నాము: క్రైస్తవ అనువర్తనము. మనము క్రీస్తును అనుసరించుచుండగా, యెహోషువ గ్రంథము మన మీద ఏ విధంగా ప్రభావము చూపాలి?

క్రైస్తవ అనువర్తనము

హెబ్రీ భాషలో, “యేసు” అను పేరు “యెహోషువ” అయ్యున్నది. క్రైస్తవ దృక్పథములో ఈ సరళమైన వాస్తవము యెహోషువ తన దినములలో ఆరంభించిన దానిని క్రీస్తు నెరవేర్చుతాడు లేక పూర్తి చేస్తాడు అని మనకు జ్ఞాపకము చేస్తుంది. మరియు అనేక విధాలుగా, యెహోషువ గ్రంథమును మన జీవితములకు అనువర్తించుకొనుట క్రీస్తులో ఈ నెరవేర్చులో నుండి వెలువడాలి. యెహోషువ గ్రంథము మరియు యేసుకు మధ్య ఉన్న ఈ అనుబంధమును మనము ఎంత ఎక్కువగా అర్థము చేసుకుంటే, క్రీస్తు అనుచరులుగా ఈ పుస్తకము మన మీద చూపవలసిన ప్రభావమును మనము అంత ఎక్కువగా అర్థము చేసుకుంటాము. మనము ఇంతకు ముందు చూసినట్లు, మన గ్రంథము యొక్క రచయిత ఇశ్రాయేలులోని తరువాత తరముల వారిని నడిపించుటకు యెహోషువ యొక్క నాయకత్వము క్రింద ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనుటలో సాధించిన విజయము, గోత్రముల స్వాస్థ్యములు, మరియు

నిబంధనా విధేయతను గూర్చి వ్రాశాడు. అయితే భవిష్యత్తులో ఒక దినమున, ఇశ్రాయేలు యొక్క గొప్ప రాజు వస్తాడని, మరియు యెహోషువ గ్రంథములో గుర్తించబడిన లక్ష్యములన్నిటిని సాధిస్తాడని కూడా మన రచయిత అర్థము చేసుకున్నాడు.

యెహోషువ జయోత్సవముతో యుద్ధములను చేయుచుండగా, అతడు వాగ్దాన దేశమును స్వాధీనపరచుకొను ప్రక్రియలో దేశమును నడిపించాడు. దేశము విఫలమై, పాపము చేసినప్పుడు అతడు దేశము పక్షమున వాదించాడు. అతడు దేశము కొరకు విజ్ఞాపన చేసి, వాగ్దాన దేశమును వాగ్దాన భూమిలోనికి నడిపించాడు. ఇదంతా ప్రభువైన యేసు క్రీస్తు యొక్క చిత్రమైయున్నది. హెబ్రీ. 4లో వ్రాయబడిన విధముగా క్రీస్తు దేవుని ప్రజలను వాగ్దానము చేయబడిన స్వాస్థ్యములోనికి నడిపించాడు. దేవుని దేశము పక్షమున ఆయన వాదిస్తాడు, దేశము కొరకు ప్రార్థిస్తాడు, మరియు దేశము కొరకు విజ్ఞాపన చేస్తాడు, మరియు క్రొత్త నిబంధన దేశమైన మన ప్రభువైన యేసు క్రీస్తు యొక్క సంఘము కొరకు ఆయన ప్రధాన యాజకుని వలే కార్యములు చేస్తాడు. ఈ దృశ్యమంతా క్రొత్త నిబంధన కాలము కొరకు ఉద్దేశించబడింది.

— రెవ. హెన్రీక్ టర్కనిక్, అనువాదం

క్షుప్తంగా, ఇశ్రాయేలు యొక్క మెస్సీయగా, యేసు ఈ లక్ష్యములను రెండు ప్రధానమైన మార్గములలో నెరవేర్చుతాడు. మొదటిగా, యెహోషువ దినములలో ఇశ్రాయేలు సాధించిన మంచి విషయములతో — అనగా కనానును స్వాధీనము చేసుకొనుట, వాగ్దాన దేశమును ఆరంభములో స్వాధీనము చేసుకొనుట, మరియు ఇశ్రాయేలు విధేయతతో దేవునికి నిబంధనా పరిచర్య చేయుటతో — యేసును మనము పోల్చినప్పుడు యేసు ప్రతి లక్ష్యమును ఏ విధంగా విశాలపరచి తుదకు నెరవేర్చుతాడో మనము చూడగలుగుతాము. మరియు రెండవదిగా, యేసు యొక్క సాధ్యతలను ఇశ్రాయేలు యొక్క వైఫల్యములతో — అనగా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడినట్లు కనానీయులందరినీ నాశనము చేయుటలో వైఫల్యము, తమ గోత్రముల స్వాస్థ్యములను గూర్చి వారు సణగుట మరియు వాదించుట, మరియు దేవుని నిబంధనకు నమ్మకముగా ఉండుటలో వారి వైఫల్యము — మనము వ్యత్యాస పరచినప్పుడు యేసు వాస్తవానికి ఇశ్రాయేలు యొక్క వైఫల్యములను తిరగవ్రాస్తున్నాడని మనము చూడవచ్చు. మరియు ఈ కారణముల చేత, యేసు భూమియంతటిని విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకుంటాడు, ఆయన సమస్తమును స్వాస్థ్యముగా పొందుకుంటాడు, మరియు లోకములో ప్రతిచోట ఆయన నిబంధనా విధేయతను స్థాపిస్తాడు.

అయితే నేడు యెహోషువ గ్రంథము యొక్క క్రైస్తవ అనువర్తనములను అర్థము చేసుకొనుటకు, మనము ఒక విషయమును జ్ఞాపకముంచుకోవాలి. ఈ లక్ష్యముల యొక్క మెస్సీయ నెరవేర్చులు కాలక్రమములో బయలుపరచబడతాయని దేవుడు నిర్ధారించాడు.

పాత నిబంధన ప్రవచనముల ఆధారంగా, మెస్సీయ ఒక సార్వత్రిక విజయమును సాధిస్తాడని, లోకమును స్వాధీనము చేసుకుంటాడని, మరియు ప్రతిచోట నిబంధనా విధేయతను వ్యాప్తిపరుస్తాడని

మొదటి శతాబ్దపు పాలస్తీనాలోని అనేకమంది యూదులు సరిగానే నమ్మారు. అయితే ఆయన దీనిని త్వరగా మరియు భయంకరమైన రీతిలో చేస్తాడని వారు నమ్మారు. దీనికి భిన్నముగా, యేసు స్థాపించు రాజ్యము నిదానముగా మూడు ముడిపడియున్న దశలలో బయలుపరచబడుతుంది అని యేసు మరియు క్రొత్త నిబంధన రచయితలు మరలా మరలా వివరించారు.

రాజ్యములోని ప్రతి దశను వేర్వేరుగా పరిశీలన చేయుట ద్వారా, యెహోషువ గ్రంథము యొక్క క్రైస్తవ అనువర్తనను గూర్చి ఒక అవగాహనను పొందుకుందాము.

ఆరంభము

మొదటిగా, రాజ్యము యొక్క ఆరంభములో యేసు ఏమి సాధించాడో పరీక్షిస్తూ, యెహోషువ గ్రంథములో స్థాపించబడిన ఆకాంక్షలను క్రీస్తు నెరవేర్చిన విధానమును పరిగణిద్దాము. రెండవదిగా, రాజ్యము యొక్క కొనసాగింపులో ఆయన యెహోషువ గ్రంథమును ఏ విధంగా నెరవేర్చుతాడో పరిశీలన చేద్దాము. మరియు మూడవదిగా, ఆయన మహిమతో తిరిగివచ్చినప్పుడు రాజ్యము యొక్క నెరవేర్పులో యేసు ఏమి సాధిస్తాడో విశదీకరిద్దాము. ముందుగా క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క ఆరంభమును పరిగణిద్దాము.

విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట

యేసు దేవుని రాజ్యమును ఆరంభించుట ఆయన మహిమకరముగాను విజయవంతముగాను సర్వలోకమును స్వాధీనము చేసుకొనుటలో ఆరంభ దశ అయ్యున్నదని క్రొత్త నిబంధన బోధిస్తుంది. అయితే యెహోషువ గ్రంథములో ఇశ్రాయేలు భూమిని విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుటను యేసు యొక్క మొదటి రాకడతో పోల్చితే, మనము ఒక విశేషమైన తేడాను చూస్తాము. యెహోషువ వలె ఒక నిజమైన ఖడ్గమును పట్టుకొనుటకు బదులుగా, యేసు రెండింతల ప్రణాళికను ఉపయోగించాడు: ఆయన సాతాను మరియు వాని దయ్యముల యొక్క అంతిమ ఓటమిని ఆరంభించాడు. మరియు ఆయన మానవులకు రానున్న తీర్పును గూర్చి హెచ్చరించుట ద్వారా మరియు దేవుని కనికరమును ప్రసాదించుట ద్వారా ఆయన రాజ్య సువార్తను, లేక “శుభవార్త”ను కూడా ప్రకటించాడు.

యోహాను 12:31, 32లో, ఇలా చెబుతూ యేసు తన రెండింతల ప్రణాళికను వర్ణించాడు: “ఇప్పుడు ఈ లోకధికారి బయటకు త్రోసివేయబడును. నేను... అందరిని నాయొద్దకు ఆకర్షించుకొందు[ను].” ఇందుమూలముగానే, కొలస్సీ, 2:15లో, అపొస్తలుడైన పౌలు యేసు మరణమును “ఆయన ప్రధానులను అధికారులను నిరాయుధులనుగాచేసి... జయోత్సవముతో వారిని పట్టి తెచ్చిన” కాలముగా వర్ణించాడు. ఇందువలనే ఎఫెసీ, 4:8లో పౌలు ఇలా సెలవిచ్చాడు, “అందుచేత [క్రీస్తు] ఆరోహణమైనప్పుడు,” సాతాను రాజ్యమును సేవించు ప్రజలలో నుండి “చెరను చెరగా పట్టుకొనిపోయి మనుష్యులకు ఈవులను అనుగ్రహించెను.”

గోత్రముల స్వాస్థ్యములు

క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క ఆరంభము దేవుని ప్రజల యొక్క సార్వత్రిక స్వాస్థ్యమును గూర్చిన నిరీక్షణను నెరవేర్చిన విధానమును గూర్చి క్రొత్త నిబంధన రెండు దృక్కోణములను ఉద్ఘాటిస్తుంది. ఒక

వైపున, “[దేవుడు] కుమారుని ద్వారా మనతో మాటలాడెను. ఆయన ఆ కుమారుని సమస్తమునకు వారసునిగా నియమించెను” అని హెబ్రీ. 1:2 వివరిస్తుంది. మత్తయి 28:18లో, “పరలోకమందును భూమిమీదను నాకు సర్వాధికారము ఇయ్యబడియున్నది” అని చెబుతూ తాను తన స్వాస్థ్యమును పొందియున్నానని యేసు తన శిష్యులకు తెలిపాడు.

మరొక వైపున, యేసు పరిశుద్ధాత్ముని సంఘము మీద కుమ్మరించినప్పుడు తన సర్వలోక స్వాస్థ్యము యొక్క ముందురుచిని ఆయన పంచి ఇచ్చాడని కూడా క్రొత్త నిబంధన ఉద్ఘాటిస్తుంది. యెషయా 44:3, 4లోని ప్రవచనములు సూచించుచున్నట్లు, పరిశుద్ధాత్ము కుమ్మరింపు ఒక దినమున సర్వస్పృష్టిని నూతనపరుస్తుంది. కాబట్టి, ఎఫెసీ. 1:14లో, పరిశుద్ధాత్ము సంఘముపైన “మన స్వాస్థ్యమునకు సంచకరువుగా” కుమ్మరించబడ్డాడు అని పౌలు సెలవిచ్చాడు. మరియు, 2 కొరింథీ. 1:22 మరియు 5:5లో అతడు చెబుతున్నట్లు, ఆత్మ రానున్నవాటికి — అనగా క్రొత్త ఆకాశము మరియు క్రొత్త భూమిలో మన భవిష్యత్ స్వాస్థ్యమునకు — “సంచకరువు”గా ఉన్నాడు.

నిబంధనా విధేయత

దీనికి తోడు, క్రీస్తు రాజ్యమును ఆరంభించుట ఆయన నూతన నిబంధన యుగములోనికి నడిపించినప్పుడు నిబంధనా విధేయతను ఉద్ఘాటించింది అని క్రొత్త నిబంధన ప్రకటిస్తుంది. యిర్మీయా 31లో క్రొత్త నిబంధనను గూర్చిన ప్రవచనమును ఉపయోగిస్తూ, లూకా 22:20లో యేసు తన శిష్యులకు ఇలా సెలవిచ్చాడు, “ఈ గిన్నె... నా రక్తము వలనైన క్రొత్త నిబంధన.” మరియు నిజమైన విశ్వాసుల యొక్క అంతిమ ప్రాయశ్చిత్తము కొరకు యేసు సిలువ మీద దేవుని యొక్క నిత్య తీర్పును అనుభవించాడు అని క్రొత్త నిబంధన రచయితలు స్పష్టము చేశారు.

అయితే యేసు తన మొదటి రాకడలో క్రొత్త నిబంధన యొక్క సంపూర్ణతను తీసుకొని రాలేదని మనము గుర్తుంచుకోవాలి. కాబట్టి, నిజమైన విశ్వాసులు కూడా దేవునికి నమ్మకముగా ఉండాలని ఆయన, ఆయన అపొస్తలులు మరియు ప్రవక్తలు బోధించారు, ఎందుకంటే మనము ఇంకా పూర్తిగా పవిత్రపరచబడలేదు. దీని కంటే ఎక్కువగా, 2 కొరింథీ. 11:26 మరియు గలతీ 2:4లో పౌలు పిలచినట్లు, మన మధ్యన “కపట సహోదరులు” ఉన్నారు. క్రొత్త నిబంధన సంపూర్ణముగా నెరవేర్చబడుట కొరకు మనము ఎదురుచూస్తున్నాము కాబట్టి నిబంధనా విధేయత కొరకు పిలుపు ఇంకా ముందుకు కొనసాగుతుంది.

కొనసాగింపు

అనేక విధాలుగా, ఆరంభము విషయములో యెహోషువ గ్రంథము యొక్క మన క్రైస్తవ అనువర్తనము, క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క కొనసాగింపును గూర్చి క్రొత్త నిబంధన బోధించు విషయములకు సరిపోలినదిగా ఉన్నది.

విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట

సంఘములో ఆత్మ యొక్క కార్యము ద్వారా లోకమంతటిని యేసు విజయోత్సాహముతో స్వాధీనపరచుకొనుటను క్రొత్త నిబంధన యేసు రాజ్యము యొక్క కొనసాగు కాలముగా వర్ణిస్తుంది. 1

కొరింథీ. 15:25లో పౌలు చెప్పినట్లు, “తన శత్రువులందరిని తన పాదముల క్రింద ఉంచువరకు [క్రీస్తు] రాజ్యపరిపాలన [పరలోకమందు] చేయుచుండవలెను.” అయితే సంఘముగా మన పనిలో, యేసు, ఆయన అపొస్తలులు మరియు ప్రవక్తల వలెనే మనము కూడా భౌతిక ఆయుధములను చేతపట్టుకోము. బదులుగా, యేసు తన మొదటి రాకడలో స్థాపించిన రెండింతల ప్రణాళికను మనము కొనసాగిస్తాము.

ఒక వైపున, లోకములోని ఇంకా ఎక్కువ భాగములలో సాతాను మరియు దుష్ట ఆత్మల యొక్క ఓటమిని మనము కొనసాగిస్తాము. ఎఫెసీ. 6:12 మనకు తెలియజేయుచున్నట్లు, “ఏలయనగా మనము పోరాడునది శరీరులతో కాదుగాని ప్రధానులతోను, అధికారులతోను, ప్రస్తుత అంధకారసంబంధులగు లోకనాధులతోను, ఆకాశమండలమందున్న దురాత్మల సమూహములతోను పోరాడుచున్నాము.” మరొక వైపున, దేవుని యొక్క రానున్న తీర్పును గూర్చి మానవులను హెచ్చరించు మరియు వారికి క్షమాపణ మరియు నిత్య జీవము అను కనికరమును అనుగ్రహించు సువార్తను ప్రకటించుట ద్వారా మనము క్రీస్తుకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్నాము. 2 కొరింథీ. 5:20లోని మాటలలో, “మేము క్రీస్తుకు రాయబారులమై-దేవునితో సమాధానపడుడని క్రీస్తు పక్షమున మిమ్మును బతిమాలుకొనుచున్నాము.”

గోత్రముల స్వాస్థ్యములు

దేవుని ప్రజల యొక్క సార్వత్రిక స్వాస్థ్యమును గూర్చి మనము చేయు ఆకాంక్ష సంఘ చరిత్రలో రాజ్యము యొక్క కొనసాగింపు అంతటలో కూడా బలపరచబడుతుంది. యేసు దేవుడు నియమించి సమస్త విషయములకు వారసుడు అను వాస్తవము, ప్రతి చోట ప్రజలు ఆయనను ప్రభువుగా హత్తుకొనుటలో మరింత స్పష్టమవుతుంది. మరియు లోకములోని ఇంకా ఎక్కువమంది ప్రజలకు క్రీస్తు పరిశుద్ధాత్మను సందకరువుగా అనుగ్రహించుట కొనసాగిస్తాడు. గలతీ. 3:29 వంటి వాక్యభాగములు తెలియజేయుచున్నట్లు, “మీరు క్రీస్తు సంబంధులైతే ఆ పక్షమందు ... వాగ్దాన ప్రకారము వారసులైయున్నారు.” రోమా. 8:16, 17లోని మాటలలో, “మనము... వారసులము, అనగా దేవుని వారసులము... క్రీస్తుతోడి వారసులము.”

నిబంధనా విధేయత

నిబంధనా విధేయత మీద యెహోషువ పెట్టిన ఉద్ఘాటన క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క నెరవేర్చులో కూడా ఎలా వాస్తవమైయున్నదో అనేక విధాలుగా మనము చూడవచ్చు. సంఘము ప్రపంచవ్యాప్తంగా వ్యాపించుచుండగా, క్రొత్త నిబంధనలోని రక్షణ ద్వారా కలుగు సంపూర్ణ ప్రాయశ్చిత్తము రక్షింపబడు విశ్వాసము ఉండు ప్రజలందరి పాపములను కప్పుట కొనసాగిస్తుంది. క్రీస్తునందు ఉన్నవారు నిత్య తీర్పు నుండి పూర్తిగా స్వతంత్రులవుతారు. అయినను అన్ని యుగములలోని సంఘము నిబంధనా విధేయత చూపుటకు పిలువబడిన విషయము కూడా చాలా ప్రాముఖ్యమైయున్నది.

ఒక వైపున, నిజమైన విశ్వాసులు దేవుని పట్ల తమ నిజమైన భక్తిలో ఎదగవలసియున్నారు. హెబ్రీ. 12:14 వంటి వాక్యభాగములలో ఇవ్వబడిన హెచ్చరికలను వారు హృదయపూర్వకముగా స్వీకరించవలసియున్నది, అక్కడ మనము ఇలా చదువుతాము, “అందరితో సమాధానము... కలిగి యుండుటకు ప్రయత్నించుడి. పరిశుద్ధత లేకుండు ఎవడును ప్రభువును చూడడు.” మరొక వైపున, మన మధ్యన ఉన్న కపట సహోదరులు పశ్చాత్తాపపడి రక్షింపబడునట్లు మనము వారిని

హెచ్చరించవలసియున్నది. హెబ్రీ. 10:26, 27 తెలియజేయుచున్నట్లు, “మనము... బుద్ధిపూర్వకముగా పాపము చేసినయెడల పాపములకు బలి యికను ఉండదు గాని న్యాయపు తీర్పునకు భయముతో ఎదురుచూచుటయు, [దేవుని] విరోధులను దహింపబోవు తీక్షణమైన అగ్నియు నికను ఉండును.”

నిబంధనా విధేయత మరియు నూతనీకరణ అను అంశము యెహోషువ గ్రంథములో ఒక ప్రాముఖ్యమైన అంశమైయున్నది. యెహోషువ గ్రంథములో యెహోషువ ప్రజలకు నాయకత్వం వహించిన ఇంచుమించు ప్రతి యుద్ధము తరువాత, నిబంధనను నూతనపరచు మరియు నిబంధనా నేపథ్యములో యెహోవాకు విధేయత చూపు విధానమును నూతనపరచు ఒక కార్యక్రమమును మనము చూస్తాము... క్రైస్తవులముగా ఈ అంశము మనకు చాలా ప్రాముఖ్యమైయున్నది, ఎందుకంటే మనము కూడా ప్రభువుతో నిబంధనలో ఉన్నాము — క్రీస్తు తన రక్తముతో మనతో చేసుకున్న క్రొత్త నిబంధన. నిబంధనా విధేయత అను అంశము దేవుడు చేసిన కార్యమునకు, దేవుడు చూపిన కనికరము మరియు దేవుని కృపకు అనుబంధము కలిగియున్న ఒక అంశమైయున్నది. కాబట్టి, దేవుడు ఇశ్రాయేలుకు కనికరమును చూపుతూ, ఆయన వారితో చేసిన వాగ్దానములను నెరవేర్చుచుండగా, నిబంధన లోపల దేవునికి విధేయులై నమ్మకముగా ఉండుట యొక్క ప్రాముఖ్యతను ప్రజలకు గుర్తుచేయుట యెహోషువకు ప్రాముఖ్యమైయుండినది. ఇదే విషయము మనకు కూడా వర్తిస్తుంది. క్రీస్తునందు దేవుడు మనకు కనికరమును చూపాడు, మరియు కృపా కార్యము ద్వారా మనము రక్షణను పొందుకుంటాము. ఫలితంగా, మనము దేవునికి నమ్మకస్తులమైయుండవలెను, మరియు ఇది మనము చూపు విధేయతలో, అనగా దేవుని ఆజ్ఞలకు మరియు విధులకు చూపు విధేయతలో కనిపించవలెను. విధేయత, నమ్మకత్వము మరియు విధేయతతో కూడిన జీవితములను మనము జీవించినప్పుడు, ఆరంభము నుండి దేవుడు మన కొరకు చేసిన కార్యములను బట్టి మనము ఆయనకు కృతజ్ఞతలు తెలుపగలము. మనకు ఆశీర్వాదములను ఇచ్చుట ద్వారా మరియు దయా కార్యములను చేయుట ద్వారా నిబంధనలో దేవుడు మొదటి అడుగు వేస్తాడు, మరియు నిబంధనా నేపథ్యములో మన విధేయత మరియు స్వామిభక్తి ద్వారా ఆ ఆశీర్వాదములు మరియు దైవకృతములకు మనము స్పందిస్తాము.

— రెవ. షెరిఫ్ గెండి, అనువాదము

నెరవేర్పు

వివృతమగుతున్న క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క ఆరంభము మరియు కొనసాగింపులో యెహోషువ గ్రంథము యొక్క క్రైస్తవ అనువర్తనము ఎలా కనిపిస్తుందో మనము చూశాము కాబట్టి, ఇప్పుడు రాజ్యము

యొక్క నెరవేర్పును క్లుప్తంగా చూద్దాము. క్రీస్తు యొక్క భవిష్యత్ మరియు అంతిమ నెరవేర్పును గూర్చి మనము కలిగియున్న నిరీక్షణను యెహోషువ గ్రంథము యొక్క వెలుగులో ఎలా అనువర్తించుకోవాలి?

విజయవంతముగా స్వాధీనపరచుకొనుట

నిస్సందేహముగా, క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క నెరవేర్పు ఆయన విజయవంతమైన సార్వత్రిక స్వాధీనమునకు ఒక ఘనమైన ముగింపు అవుతుంది అని క్రొత్త నిబంధన సూచిస్తుంది. ఆయన సాతాను మరియు దుష్టశక్తుల యొక్క ఓటమిని పూర్తి చేస్తాడు. మరియు యేసు మహిమలో తిరిగివచ్చినప్పుడు, అవిశ్వాసుల పట్ల దేవుడు చూపు కనికర కాలము ముగించబడుతుంది. యెహోషువ దినములలో కనానుకు దేవుడు తీర్చిన తీర్పు, దేవుని యొక్క ప్రతి మానవ విరోధికి ప్రతిగా యేసు ఆ సమయములో తీర్పు తీర్పుతో పోల్చినట్లయితే చిన్నగా అనిపిస్తుంది. ప్రకటన 19:14, 15లో మనము చదువునట్లు, “పరలోకమందున్న సేనలు ... ఆయనను వెంబడించుచుండిరి... జనములను కొట్టుటకై ఆయన నోటనుండి వాడిగల ఖడ్గము బయలు వెడలు చున్నది.”

గోత్రముల స్వాస్థ్యములు

అవును, తన రాజ్యము యొక్క నెరవేర్పులో క్రీస్తు తిరిగివచ్చినప్పుడు, ఆయన యొక్క సార్వత్రిక స్వాస్థ్యము — సమస్తమునకు వారసునిగా ఆయన హక్కు — పూర్తిగా నెరవేర్చబడుతుంది. మరియు ప్రకటన 11:15లో మనము చదువునట్లు, “ఈ లోక రాజ్యము మన ప్రభువు రాజ్యమును ఆయన క్రీస్తు రాజ్యము నాయెను.” మరియు ఈ సార్వత్రిక రాజ్యము క్రీస్తును అనుసరించువారందరికీ పంచబడుతుంది. మత్తయి 25:34 ప్రకారం, అంత్య తీర్పు దినమున “రాజు తన కుడివైపున ఉన్నవారిని చూచి ... రండి, లోకము పుట్టినది మొదలుకొని మీకొరకు సిద్ధపరచబడిన రాజ్యమును స్వతంత్రించుకొనుడి.”

నిబంధనా విధేయత

దేవుని ప్రజలను నిబంధనా విధేయత కొరకు పిలచు హెచ్చరికలు క్రీస్తు రాజ్యము యొక్క నెరవేర్పులో మాత్రమే ముగించబడతాయి. క్రీస్తు తిరిగివచ్చినప్పుడు, రక్షింపబడు విశ్వాసుముతో ఆయనను ఆశ్రయించనివారంతా దేవుని యొక్క నిత్య తీర్పును ఎదుర్కొంటారు. మరియు క్రొత్త నిబంధనలోని ఆశీర్వాదములు పరిపూర్ణముగా పొందుకొను నూతన సృష్టిలోనికి ఆయనకు నిజమైన విశ్వాసులందరు ప్రవేశిస్తారు. ప్రకటన 22:3 బోధించుచున్నట్లు, ఆ కాలమందు, “ఇక మీదట శాపగ్రస్తమైనదేదీయు దానిలో ఉండదు, దేవునియొక్కయు గొట్టిపిల్లయొక్కయు సింహాసనము దానిలో ఉండును. ఆయన దాసులు ఆయనను సేవించుచు ఆయన ముఖదర్శనము చేయుచుందురు.”

ఫలితంగా, తన రాజ్యము యొక్క ఆరంభము, కొనసాగింపు మరియు నెరవేర్పులో క్రీస్తు యెహోషువలోని అంశములను నెరవేర్చు విధానమును మనము జ్ఞాపకముంచుకోవాలని క్రొత్త నిబంధన పిలుపునిస్తుంది. మనము దీనిని జ్ఞాపకముంచుకున్నప్పుడు, యెహోషువ దినములలో ఇశ్రాయేలు భూమిని స్వాధీనము చేసుకొనుట, వారి స్వాస్థ్యము మరియు నిబంధనా విధేయత, తన మొదటి రాకడలో క్రీస్తు స్థాపించిన అద్భుతమును గూర్చి మనము కలిగియున్న అవగాహనను బలపరుస్తుంది.

మన జీవితములలో అనుదినము దేవుని సేవలో మనము ఎలా జీవించాలో అవి మనకు బోధిస్తాయి. మరియు స్వాధీనపరచుకొనుట పూర్తి చేయబడినప్పుడు చరిత్ర యొక్క ఘనమైన ముగింపు వైపుకు అవి మనలను నడిపిస్తాయి, నూతన సృష్టిలోని స్వాస్థ్యము మనదవుతుంది, మరియు క్రీస్తులో దేవునికి నమ్మకమైన నిబంధనా జనులముగా మనము విమోచించబడతాము.

ముగింపు

మన “యెహోషువ గ్రంథము యొక్క పరిచయము”లో, మనము మూడు ప్రధానమైన విషయములను తెలియజేశాము. మొదటిగా, ఈ గ్రంథము యొక్క గ్రంథకర్తత్వము మరియు తేదీని, వాటి యొక్క సాంప్రదాయిక, విమర్శనాత్మక మరియు ఇవాంజెలికల్ దృక్పథములను చూశాము. రెండవదిగా, గ్రంథము యొక్క విషయములు మరియు నిర్మాణమును, దాని యొక్క వాస్తవిక అర్థమును పరిగణించుట ద్వారా యెహోషువ గ్రంథము యొక్క రూపరచన మరియు ఉద్దేశ్యమును మనము పరీక్షించాము. మరియు మూడవదిగా, యెహోషువ స్థాపించిన ఆకాంక్షలను దేవుని మహిమకరమైన రాజ్యము యొక్క ఆరంభము, కొనసాగింపు మరియు నెరవేర్పులో క్రీస్తు నెరవేర్పు విధానమును చూస్తూ ఈ గ్రంథములో నుండి మనము వెలికితీయగల కొన్ని క్రైస్తవ అనువర్తనములను మనము విశదీకరించాము.

వారు తమ దినములలో సవాళ్లను ఎదుర్కొనుచుండగా యెహోషువ యొక్క జీవితము ద్వారా దేవుడు చేయగలిగిన కార్యములను గూర్చి పురాతన ఇశ్రాయేలీయులకు యెహోషువ గ్రంథము జ్ఞాపకము చేసింది. మరియు అనేక విధాలుగా, మనము కూడా మన జీవితములో ఇలాంటి సవాళ్లనే ఎదుర్కుంటాము. అయితే ఈ పాఠ్యక్రమములో మనము చూడబోవుచున్నట్లు, వారి దినములలో దేవుడు చేయు కార్యముల పట్ల వారి ఆసక్తిని నూతనపరచుటకు యెహోషువ గ్రంథము ఇశ్రాయేలీయులకు అవకాశములను అందించింది. మరియు మీకు, నాకు కూడా అది నూతనపరచబడుటకు అవకాశములను అనుగ్రహిస్తుంది. ఈ గ్రంథమును గూర్చి మనము మరిన్ని విషయములను నేర్చుకొనుచుండగా, పాత నిబంధనలో దేవుడు యెహోషువ ద్వారా చేసిన కార్యములను గూర్చి కలిగియున్న అవగాహనలో మాత్రమే మనము ఎదగముగాని, మన గొప్ప యెహోషువ, అనగా మన రక్షకుడైన యేసు ద్వారా దేవుడు సాధించిన, సాధిస్తున్న మరియు సాధించబోవుచున్న విషయములను గూర్చి మనము కలిగియున్న అవగాహనలో కూడా ఎదుగుతాము.